

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Інститут електроенергетики

Електротехнічний факультет

Кафедра перекладу

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню магістр

студента Циган В.А.

академічної групи 035м-22-1

спеціальності 035 Філологія

за освітньо-професійною програмою вищої освіти «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»

на тему «Глобалізація та лексичні запозичення в сучасній англійській мові»

Керівник	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інстиційною	
Кваліфікаційної роботи	Короткова С.В.	90	відмінно	

Рецензент	Кострицька С.Є.			
-----------	-----------------	--	--	--

Нормоконтролер	Махонина Н.Г.			
----------------	---------------	--	--	--

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Завідувач кафедри
перекладу

_____ Висоцька Т.М.

« _____ » _____ 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню магістр

студенту _____ **Циган В.А.** академічної групи _____ **035м-22-1**

напряму _____ **035 Філологія**

спеціалізації _____

за освітньо-професійною програмою _____ **вищої освіти «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –англійська»**

на тему «Глобалізація та лексичні запозичення в сучасній англійській мові»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від № **1373-с** від **13.11.2023 р.**

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1	<i>Дослідити теоретичні відомості про процес глобалізації, поняття її вплив на мову; дізнатися про лексичні запозичення, їх поняття та класифікація; розробити теоретичні підходи до вивчення лексичних змін в сучасній мові; зрозуміти мовні контакти;</i>	08.10.23
Розділ 2	<i>Дослідити вплив глобалізації на лексичний склад англійської мови, тенденції лексичних запозичень, вплив побутової сфери на запозичення</i>	30.11.23

Розділ 3	<i>Аналіз глобалізаційного процесу зміни лексики англійської мови через лексичні зміни в художній літературі, технічній, науковій сфері та в словниках</i>	30.11.23
----------	--	----------

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

_____ (прізвище, ініціали)

Дата видачі 01.09.23

Дата подання до екзаменаційної комісії 08.12.23

Прийнято до виконання _____

(підпис студента)

_____ (прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Тема дипломної роботи: «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ».

Його актуальність зумовлена у необхідності розуміння лексичних аспектів глобалізації в англійській мові, оскільки це дозволить нам глибше проникнути в суть змін у лексичному складі, викликаних глобальними процесами.

Об'єктом дослідження лексичні запозичення, які стали частиною англійської мови внаслідок впливу глобалізації. **Предметом** – зміни у лексичному складі англійської мови під впливом глобалізації.

Метою дослідження є аналіз лексичних запозичень в сучасній англійській мові та визначити їх зв'язок з глобалізаційними процесами. Для досягнення мети потрібно було вирішити такі **завдання**:

- 1) Аналіз теоретичних джерел для уточнення понять "глобалізація" та "лексичні запозичення".
- 2) Класифікація типів лексичних запозичень та їх особливостей у сучасній англійській мові.
- 3) Вивчення конкретних прикладів лексичних запозичень з різних галузей, таких як технології, культура, наука тощо.
- 4) Аналіз змін у вживанні та семантиці слів, які стали частиною англійського лексикону через глобалізацію.

Для вирішення завдань застосовано відповідні методи дослідження: теоретико-бібліографічний аналіз (аналіз літературних джерел) для уточнення понять та теоретичного фундаменту, класифікація для систематизації та категоризації лексичних запозичень, емпіричний аналіз для вивчення конкретних випадків лексичних запозичень та їх контексту.

Матеріалом для аналізу послуговували текстові дані, включаючи тексти мас-медіа, наукові роботи, та інші джерела, що відображають вживання нових слів та виразів у сучасній англійській мові.

Наукова новизна роботи визначається комплексним підходом до об'єкта дослідження, що спровокувало залучення певної кількості як теоретичного, так і практичного матеріалу.

Практичне значення полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані для удосконалення методів навчання англійської мови та розробки мовних ресурсів, що враховують актуальні лексичні тенденції, корисних для перекладачів та мовних редакторів.

Робота містить:

- вступ, у якому міститься тема дослідження, обґрунтовується її актуальність, мета і завдання, методика дипломного дослідження;

- Розділ 1, який містить теоретичні відомості про роль і місце запозичень в період глобалізації для сучасної англійської мови, поняття та процес глобалізації, теорію про лексичні запозичення, теоретичні підходи до вивчення лексичних змін в сучасній мові та поняття про мовні контакти ;

- Розділ 2, який обговорює вплив глобалізації на лексичний склад в англійській мові, тенденції запозичень та вплив побуту;

- Розділ 3, присвячений аналізу лексичних змін в різних сферах та в різні періоди часу в англійській мові.

- висновок, у якому підсумовуються результати виконаної роботи у трьох вищезазначених розділах;

- бібліографія (65 джерела).

Під час дослідження впливу глобалізації на лексико-семантичний аспект англійської мови було ретельно розглянуто різноманітні аспекти цього складного явища. Аналіз глобалізації розкрив основні визначення, ключові процеси та її вплив на мовні трансформації, охоплюючи економіку, культуру, технології та комунікації.

Лексичні запозичення виявилися однією з ключових лінгвістичних змін, відображених глобалізацією. Класифікація та аналіз різновидів лексичних запозичень підкреслили, як різноманітні аспекти глобалізації впливають на словесний склад англійської мови. Вплив глобалізації на мас-медіа, бізнес та технології став об'єктом особливої уваги, розкриваючи, як мова стає важливим інструментом комунікації в глобальному контексті.

Теоретичні підходи до вивчення лексичних змін у сучасній мові, включаючи сучасні лінгвістичні теорії та методи аналізу, сприяли глибшому розумінню процесів лексичної еволюції та їхніх механізмів.

Розділ, присвячений мовним контактам, дозволив розглянути важливий аспект лінгвістичних змін, що виникають у взаємодії різних мовних спільнот. Вивчення цього аспекту визначено як важливе для повнішого розуміння процесів глобалізації та їхнього впливу на англійську мову.

У другому розділі, що аналізував лексичні аспекти глобалізації в англійській мові, виявлено, що вплив глобалізації визначається широким спектром змін у лексичному складі. Зазначено збагачення лексики новими термінами та виразами, пов'язаними з глобальними явищами, технологічними тенденціями та культурним обміном. Також досліджено використання

термінів та сленгу, запозичених з інших мов, та їхній вплив на структуру та специфіку мовлення.

У висновках можна відзначити, що глобалізація істотно впливає на англійську мову, спричиняючи різноманітні лінгвістичні трансформації. Зміни у лексичному складі та структурі мови є важливими свідченнями впливу глобальних процесів на культурний та мовний ландшафт. Подальше дослідження цього явища може включати аналіз нових лексичних одиниць, їхню еволюцію та використання у сучасному мовленні.

Крім того, важливо враховувати не лише кількісні, але й якісні аспекти лексичних трансформацій. Сприйняття нових слів та виразів у контексті може вказувати на глибинні зміни у способі сприйняття світу та міжкультурній комунікації. Вивчення цих аспектів може допомогти краще зрозуміти, як глобалізація впливає на мислення та взаєморозуміння людей.

Вивчення впливу глобалізації на англійську мову відкриває широкі перспективи для подальших наукових досліджень. Заглиблене дослідження конкретних лексичних та семантичних трансформацій, а також їхніх впливових факторів, може допомогти не лише зрозуміти сучасний стан мови, але й передбачити майбутні напрями її розвитку в умовах зростаючої глобалізації.

Крім того, можливі подальші дослідження нових лексичних одиниць та їхніх культурних конотацій, вивчення взаємодії мовних спільнот у глобальному контексті та дослідження впливу лексичних інновацій на мовленнєві практики.

Необхідно також розглядати перспективи використання отриманих результатів у навчальному процесі та викладанні англійської мови, зокрема в аспекті формування лексичної компетентності та мовної культури студентів.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Об'єктом дослідження є лексичні запозичення, які стали частиною англійської мови внаслідок впливу глобалізації..

Мета роботи є аналіз лексичних запозичень в сучасній англійській мові та визначити їх зв'язок з глобалізаційними процесами.

Методи дослідження: теоретико-бібліографічний аналіз (аналіз літературних джерел), класифікація, емпіричний аналіз.

Результати дослідження можуть бути застосовані у практичних цілях в університетських курсах теорії, історії та практики перекладу, у процесі підготовки навчальних та методичних посібників.

Ключові слова: ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ, ПЕРЕКЛАД, МОВНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ, ГЛОБАЛЬНИЙ ВПЛИВ, АНАЛІЗ .

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. Роль і місце запозичень в період глобалізації для сучасної англійської мови.....	5
1.1. Глобалізація: поняття, процеси та вплив на мову.....	5
1.2. Лексичні запозичення: поняття та класифікація.....	10
1.3. Теоретичні підходи до вивчення лексичних змін в сучасній мові.....	13
1.4. Мовні контакти: поняття та види.....	18
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	21
РОЗДІЛ II. Лексичні аспекти глобалізації в англійській мові.....	23
2.1. Вплив глобалізації на лексичний склад англійської мови.....	23
2.2. Тенденції лексичних запозичень у сучасній англійській мові.....	29
2.3. Вплив побутової сфери на запозичення.....	34
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	37
РОЗДІЛ III. Аналіз процесу глобалізації та впливу на мову.....	40
3.1. Аналіз лексичних змін в художній літературі.....	40
3.2. Аналіз лексичних змін в технічній, науковій сфері.....	43
3.3. Аналіз лексичних змін в словниках.....	46
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III	51
ВИСНОВКИ.....	54
БІБЛІОГРАФІЯ.....	56

ВСТУП

Глобалізація є ключовим явищем сучасного світу, яке впливає на різні аспекти нашого життя, включаючи мову. За останні десятиліття глобальні зв'язки, швидкі зміни технологій та економічних систем викликали велику увагу до вивчення лінгвістичних змін у зв'язку з цим явищем. Однією з найцікавіших аспектів цього дослідження є лексичні запозичення в англійській мові, які відображають вплив глобалізаційних процесів на мовну картину світу. У цьому контексті дослідження лексичних запозичень набуває особливого значення, розкриваючи глибину і варіативність лінгвістичних трансформацій під впливом глобалізації. **Актуальність** дослідження полягає у необхідності розуміння лексичних аспектів глобалізації в англійській мові, оскільки це дозволить нам глибше проникнути в суть змін у лексичному складі, викликаних глобальними процесами.

Отже, **об'єктом** дослідження являються лексичні запозичення, які стали частиною англійської мови внаслідок впливу глобалізації. **Предметом** – зміни у лексичному складі англійської мови під впливом глобалізації.

Мета дослідження – проаналізувати лексичні запозичення в сучасній англійській мові та визначити їх зв'язок з глобалізаційними процесами. Для досягнення мети потрібно було вирішити такі **завдання**:

- 5) Аналіз теоретичних джерел для уточнення понять "глобалізація" та "лексичні запозичення".
- 6) Класифікація типів лексичних запозичень та їх особливостей у сучасній англійській мові.
- 7) Вивчення конкретних прикладів лексичних запозичень з різних галузей, таких як технології, культура, наука тощо.

- 8) Аналіз змін у вживанні та семантиці слів, які стали частиною англійського лексикону через глобалізацію.

Для вирішення завдань застосовано відповідні **методи** дослідження: теоретико-бібліографічний аналіз (аналіз літературних джерел) для уточнення понять та теоретичного фундаменту, класифікація для систематизації та категоризації лексичних запозичень, емпіричний аналіз для вивчення конкретних випадків лексичних запозичень та їх контексту.

Теоретичною базою дослідження послуговували ідеї визначення та аналізу лексичних запозичень в англійській мові під впливом глобалізації, висловлені в роботах провідних лінгвістів та дослідників. Зокрема, праці Джозефа Ноя [7], Дейвіда Крісталла [5, 27], Бенджаміна Барбера [7, 50], В. М. Телія [9] та ін.

Матеріалом для аналізу послуговували текстові дані, включаючи тексти мас-медіа, наукові роботи, та інші джерела, що відображають вживання нових слів та виразів у сучасній англійській мові.

Теоретичну значущість праці демонструє низка теоретичних висновків щодо лексичних запозичень в англійській мові в умовах глобалізації спрямоване на розкриття механізмів лексичної еволюції в умовах світового спілкування, що може сприяти розвитку нових концепцій у лінгвістиці та глобальних комунікаціях.

Практична значущість полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані для удосконалення методів навчання англійської мови та розробки мовних ресурсів, що враховують актуальні лексичні тенденції, корисних для перекладачів та мовних редакторів.

Робота містить вступ, три розділи, висновки, бібліографію (65 позиції). У вступі зазначено актуальність, мету, методи дослідження тощо. Перший розділ спрямований на аналіз теоретичних джерел з дотичної тематики. Другий розділ демонструє лексичні аспекти глобалізації в англійській мові. У третьому розділі розглянутий аналіз лексики різних тематик та часу. Висновки

містять загальні положення дипломного дослідження. Обсяг роботи – 52 сторінок.

РОЗДІЛ I. Роль і місце запозичень в період глобалізації для сучасної англійської мови

1.1 Глобалізація: поняття, процеси та вплив на мову

Глобалізація представляє собою комплексне та багатогранне явище, яке переплітає економічні, культурні, соціальні та технологічні аспекти взаємодії між різними країнами та регіонами світу. Вона є результатом тісної взаємодії та взаємозалежності, що виникають у процесі усунення торговельних, культурних та технологічних бар'єрів між національними громадами.

Вона визначена як динамічний процес, що об'єднує світ у великий спільний простір взаємодії. Це включає у себе економічну інтеграцію, обмін культурними цінностями, підвищення рівня соціальної взаємодії та швидкий обіг інформації завдяки технологічному прогресу. [27, 47]

Глобалізація також означає зростання впливу світових факторів на локальні громадські, економічні та культурні структури. Поширення ідей, товарів та послуг між країнами створює нові можливості та виклики, що визначають динаміку сучасного світу. Враховуючи ці аспекти глобалізації, дослідження глибше розглядатиме вплив цього явища на лексичні особливості англійської мови в контексті сучасного глобального спілкування.

Глобалізація, що переплітає економічні, культурні та технологічні аспекти взаємодії, об'єднує світ у єдиний простір, де англійська мова відіграє ключову роль у формуванні та розвитку міжнародних комунікацій. У цьому розділі роботи акцент робиться на детальному аналізі впливу глобалізації на

англійську мову, розглядаючи його у трьох важливих сферах: мас-медіа, бізнес та технології. [12, 22]

У контексті глобалізації мас-медіа виконують роль носія та поширювача культурних, соціальних та економічних ідей через національні кордони. Великий потік інформації та розваг, що перетинає мовні бар'єри, активно впливає на лексичний склад англійської мови. Англійська стає не лише мовою новин, але і засобом формування глобальних культурних стандартів, розширюючи словниковий запас та сприяючи розвитку нових виразів. [2, 6]

Глобалізація в мас-медіа проявляється в наступних формах:

- Збільшення кількості англомовних ЗМІ. Цей процес відбувається як в традиційних засобах масової інформації (телебачення, радіо, друковані видання), так і в цифрових (інтернет, соціальні мережі).
- Поширення англомовного контенту. Англійська мова стає мовою глобальної культури, що проявляється в популярності англомовних фільмів, телешоу, музики, літератури та інших форм розваг.
- Інтеграція англомовних та іноземних ЗМІ. Цей процес проявляється в спільному виробництві контенту, співпраці між ЗМІ різних країн та перекладі контенту з однієї мови на іншу.

Глобалізація в мас-медіа призводить до таких змін в англійській мові:

- Запозичення нових слів та виразів з інших мов, особливо з іспанської, китайської, арабської та інших мов, що розвиваються.
- Розширення значення існуючих слів та виразів для позначення нових реалій та понять, пов'язаних з глобалізацією.
- Використання нових мовних форм, таких як сленг, жаргон та інші неформальні стилі мовлення.

Глобалізація в бізнесі зумовлює необхідність ефективної комунікації на міжнародному рівні. Англійська мова, вже давно визнана мовою міжнародного бізнесу, стає не лише інструментом обміну інформацією, але й кованим для розробки нових термінів та фраз, відображаючи еволюцію корпоративного світу. Запозичення та адаптація іншомовних висловів стають необхідністю для ефективного ведення бізнесу в глобальному середовищі. [65, 12]

Глобалізація в бізнесі проявляється в наступних формах:

- Розвиток міжнародних компаній та їхньої діяльності в різних країнах.
- Зростання міжнародної торгівлі та інвестицій

Приклади:

- Запозичення слів і фраз з інших мов, пов'язаних із бізнесом, наприклад, "management" (французька), "marketing" (англійська), "entrepreneur" (французька).
- Створення нових термінів для позначення нових бізнес-концепцій, наприклад, "e-commerce", "outsourcing", "start-up".

В інноваційному світі технологій англійська мова визнається як мова наукових досліджень, програмування та розробки новітніх технологій. Запозичення термінів та винаходження нових слів необхідні для точного вираження новаторських ідей та концепцій. Активне використання англійської мови у цій сфері формує специфічний технічний лексикон та розширює обрії термінів, що відображають швидкі темпи розвитку технологій. [5, 45]

Приклади:

- Запозичення термінів з інших мов, наприклад, "algorithm" (грецька), "database" (англійська), "internet" (англійська).

- Створення нових термінів для позначення нових технологій, наприклад, "artificial intelligence" (штучний інтелект), "virtual reality" (віртуальна реальність), "big data" (великі дані).
- Розвиток нових значень у існуючих словах, наприклад, "cloud" (первинно "хмара"), тепер також "хмарні обчислення".

Ось деякі конкретні приклади того, як технології впливають на лексичний склад англійської мови:

- Розвиток нових технологій у галузі інформаційних технологій (ІТ) призвів до появи нових термінів, таких як "cyberspace", "smartphone", "app", "social media", "e-commerce" тощо.
- Розвиток нових технологій у галузі медицини призвів до появи нових термінів, таких як "genetic engineering", "cloning", "stem cells", "biotechnology" тощо.
- Розвиток нових технологій у галузі екології призвів до появи нових термінів, таких як "global warming", "climate change", "renewable energy", "sustainable development" тощо.

Глобалізація та технологічний прогрес продовжують впливати на англійську мову, приводячи до появи нових слів, фраз та значень. Цей вплив робить англійську мову ще більш гнучкою та адаптивною, що дозволяє їй залишатися мовою міжнародного спілкування в мінливому світі. [34, 7]

Глобалізація, яка передбачає зростання світового економічного, соціокультурного та технологічного взаємозв'язку, виявляє глибокий вплив на лінгвістику, спричиняючи ряд значущих лінгвістичних змін у сучасних мовах.

Глобальна взаємодія між різними культурами породжує явище культурного взаємопереплетення. Це впливає на лінгвістичні структури через процеси запозичення та адаптації слів та висловів із різних мовних традицій.

Внаслідок глобального обміну інформацією, розповсюдження культурних контекстів та соціальних практик, мови поступово збагачуються новими лексичними одиницями та семантичними відтінками. Наприклад, запозичене слово "taekwondo" (корейська) зараз є загальноживаним для всіх мов. [2, 6]

Технологічний прогрес призводить до появи нових наукових і технічних концепцій, які потребують точного вираження. Це, у свою чергу, стимулює розвиток нових термінів і термінології. І саме англійська мова, в якості мови міжнародного спілкування, стає мовою технологічного прогресу.

Приклади лексичних змін в англійській мові, викликаних розвитком глобальних технологій, включають:

- Запозичення слів і фраз з інших мов:
 - "algorithm" (грецька)
 - "database" (англійська)
 - "internet" (англійська)
 - "software" (англійська)
 - "hardware" (англійська)

- Розвиток нових термінів:
 - "artificial intelligence" (штучний інтелект)
 - "virtual reality" (віртуальна реальність)
 - "big data" (великі дані)
 - "cloud computing" (хмарні обчислення)
 - "internet of things" (інтернет речей)

Глобалізація також впливає на мовні структури. Наприклад, зростання використання соціальних мереж сприяє поширенню нових синтаксичних структур, таких як:

- Використання смайлів та інших емоційних символів:
 - "I'm so happy 😊"
 - "I'm so sad 😞"
- Використання скорочень:
 - "LOL" (laugh out loud)
 - "OMG" (oh my God)
- Використання слів-паразитів:
 - "like"
 - "you know"

Глобалізація також сприяє взаємодії між мовами. Наприклад, зростання кількості людей, які говорять двома або більше мовами, призводить до появи нових мовних гібридів, таких як:

- Spanglish (суміш іспанської та англійської мов)
- Chinglish (суміш китайської та англійської мов)

Глобалізація є потужним фактором, який впливає на мови світу. Вона сприяє поширенню нових слів і фраз, розвитку нових значень у існуючих словах, а також змінам у мовних структурах. [16, 7]

1.2 Лексичні запозичення: поняття та класифікація

Лексичні запозичення - це один із найважливіших процесів у розвитку мов. Вони є результатом взаємодії мов, що обумовлена різноманітними факторами, такими як контакти між народами, розвиток торгівлі, науки, техніки, культури тощо. [11, 8]

Лексичне запозичення - це процес засвоєння однією мовою лексичних одиниць з іншої мови. У результаті цього процесу в запозичувальній мові виникають нові слова або значення вже існуючих слів.

Лексичні запозичення можуть бути повними або неповним. Повне запозичення - це запозичення слова в повному обсязі, включаючи його фонетичне, орфографічне, граматичне оформлення та значення. Неповне запозичення - це запозичення лише частини слова або його значення. [1, 7]

Лексичні запозичення можна класифікувати за різними ознаками.

За походженням лексичні запозичення поділяються на:

- Старослов'янські запозичення - запозичення, що відбулися в період поширення християнства на Русі. До них відносяться такі слова, як "бог", "церква", "молитва", "хрест", "книга" тощо.
- Західноєвропейські запозичення - запозичення, що відбулися в період розвитку феодалізму на Русі. До них відносяться такі слова, як "город", "князь", "дворянин", "пан", "король", "війна" тощо.
- Сучасні запозичення - запозичення, що відбулися в період розвитку капіталізму та глобалізації. До них відносяться такі слова, як "комп'ютер", "інтернет", "мобільний телефон", "маркетинг", "менеджмент" тощо.

За способом засвоєння лексичні запозичення поділяються на:

- Офіційні запозичення - запозичення, що здійснюються за допомогою державних органів, наприклад, у результаті перекладу законодавчих актів, наукових праць тощо. До них відносяться такі слова, як "президент", "конституція", "закон", "наукова стаття" тощо.
- Неофіційні запозичення - запозичення, що здійснюються в результаті безпосереднього контакту між носіями мов. До них відносяться такі слова, як "смокінг", "гамбургер", "шоколад", "джаз", "рок" тощо.

За ступенем освоєння лексичні запозичення поділяються на:

- Адаптовані запозичення - запозичення, що повністю освоєні запозичувальною мовою. Вони не відрізняються від коренних слів за фонетичним, орфографічним, граматичним оформленням та значенням. До них відносяться такі слова, як "стіл", "стілець", "хата", "ліс", "вода" тощо.
- Неадаптовані запозичення - запозичення, що не повністю освоєні запозичувальною мовою. Вони можуть відрізнятися від коренних слів за фонетичним, орфографічним, граматичним оформленням та значенням. До них відносяться такі слова, як "коктейль", "шопінг", "менеджер", "презентація", "інтернет" тощо. [55, 6]

Механізми взаємодії мов у процесі запозичень можуть бути різними. [47]

Найпоширенішими з них є:

- Пряме запозичення - це запозичення, яке відбувається безпосередньо з однієї мови в іншу. Наприклад, англійське слово "computer" походить безпосередньо з голландської мови.
- Непряме запозичення - це запозичення, яке відбувається через посередництво третьої мови. Наприклад, англійське слово "spaghetti" походить через посередництво італійської мови від арабського слова "sbaqaq".
- Перекладне запозичення - це запозичення, яке відбувається шляхом перекладу слова або словосполучення з однієї мови в іншу. Наприклад, англійське слово "robot" є перекладом чеського слова "robot".
- Синонімічне запозичення - це запозичення, яке відбувається шляхом заміни одного слова в мові-одержувачі іншим словом, яке має подібне значення. Наприклад, англійське слово "computer" є синонімічним запозиченням від латинського слова "computator".

У процесі запозичень лексичні одиниці можуть зазнавати різних змін. Вони можуть бути адаптовані до фонетики, орфографії, граматичної системи запозичувальної мови. Глобалізація є одним із основних факторів, що сприяють лексичним запозиченням. Унаслідок глобалізації відбувається посилення взаємодії між різними мовами та культурами. Це призводить до поширення нових слів і словосполучень з однієї мови в іншу. [24, 36]

1.3 Теоретичні підходи до вивчення лексичних змін в сучасній мові

Мова - це динамічна система, яка постійно змінюється. Ці зміни є результатом взаємодії різних факторів, таких як соціальні, культурні, політичні тощо. Лінгвістичне дослідження змін у мові має довгу історію. В різні періоди розвитку лінгвістики вчені розробляли різні теорії, які пояснювали причини та механізми цих змін. Існує кілька сучасних лінгвістичних теорій, які пояснюють процеси змін у мові. [65, 66]

Динамічна теорія мови (ДТМ) стверджує, що мова - це динамічна система, яка постійно змінюється. Ці зміни є результатом взаємодії різних факторів, таких як соціальні, культурні, політичні тощо. ДТМ виділяє два основних типи змін у мові:

- Кодові зміни - це зміни у фонетиці, граматиці та лексиці мови.
Наприклад, у сучасній англійській мові відбулося зникнення деяких звуків, таких як [θ] і [ð], а також деяких граматичних форм, таких як множина іменників із закінченням -en.
- Семантичні зміни - це зміни в значенні слів і словосполучень.
Наприклад, слово "computer" в сучасній англійській мові має значення "комп'ютер", тоді як у 17 столітті воно означало "рахівник".

ДТМ розглядає мову як систему, яка постійно адаптується до змін у середовищі. Ці зміни можуть бути викликані різними факторами, такими як:

- Контакти між мовами - це один із найважливіших факторів, що впливають на зміни в мові. Унаслідок контактів між мовами можуть відбуватися лексичні запозичення, зміни у фонетиці та граматиці.
- Технологічний прогрес - це ще один фактор, що сприяє змінам у мові. Унаслідок розвитку технологій виникають нові поняття і явища, які потребують нових слів та словосполучень.
- Культурні зміни - це також важливий фактор, що впливає на зміни в мові. Унаслідок культурних змін можуть змінюватися цінності, норми та поняття, що відображається в мові.

Теорія дискурсу (ТД) стверджує, що мова - це засіб спілкування, який використовується в конкретних ситуаціях. ТД акцентує увагу на ролі дискурсу в процесі змін у мові. ТД виділяє два основних типи змін у мові:

- Дискурсивні зміни - це зміни в способі використання мови в конкретних ситуаціях. Наприклад, унаслідок розвитку соціальних мереж виникають нові способи спілкування, які відображаються в мові.
- Дискурсивні інновації - це нові способи використання мови в конкретних ситуаціях. Наприклад, унаслідок розвитку технологій виникають нові способи опису явищ, які відображаються в мові.

ТД розглядає мову як інструмент, який використовується для спілкування в конкретних ситуаціях. Ці ситуації можуть змінюватися, що призводить до змін у способі використання мови. [34, 55]

Соціолінгвістична теорія (СЛТ) стверджує, що мова - це соціальний феномен, який залежить від соціальних факторів, таких як соціальний статус, освіта, місце проживання тощо. СЛТ виділяє два основних типи змін у мові:

- Соціолектні зміни - це зміни в мові, які пов'язані з соціальними групами. Наприклад, у молодіжному середовищі можуть виникати нові слова та словосполучення, які не використовуються в інших соціальних групах.
- Діалектні зміни - це зміни в мові, які пов'язані з географічними районами. Наприклад, у різних регіонах країни можуть існувати різні слова та словосполучення для позначення одних і тих самих понять.

СЛТ розглядає мову як соціальний феномен, який відображає соціальні відносини між людьми. Ці відносини можуть змінюватися, що призводить до змін у мові. [18, 57]

Когнітивна лінгвістика (КЛ) стверджує, що мова - це засіб пізнання світу. КЛ вивчає роль когнітивних процесів у процесі змін у мові. КЛ виділяє два основних типи змін у мові:

- Когнітивна семантика - це зміни в значенні слів і словосполучень, які пов'язані з когнітивними процесами. Наприклад, слово "laptop" в сучасній англійській мові має значення "ноутбук", оскільки люди почали сприймати його як переносний комп'ютер.
- Когнітивна граматики - це зміни в граматиці мови, які пов'язані з когнітивними процесами. Наприклад, у сучасній англійській мові з'явилася форма "they" для позначення осіб будь-якої статі, оскільки люди стали сприймати чоловіків і жінок як рівних.

Для аналізу лексичних та семантичних змін у мові використовують різні методи, які можна класифікувати за різними критеріями. [45, 57]

За характером дослідження методи аналізу лексичних та семантичних змін можна поділити на:

- **Дескриптивні методи** - це методи, які описують лексичні та семантичні зміни в мові. Наприклад, дескриптивний метод використовується для аналізу частоти використання нових слів, сфери їх використання тощо.
- **Експлікативні методи** - це методи, які пояснюють причини та механізми лексичних та семантичних змін в мові. Наприклад, експлікативний метод використовується для дослідження впливу контактів між мовами на лексичні запозичення, впливу технологічного прогресу на появу нових понять тощо.

За об'єктом дослідження методи аналізу лексичних та семантичних змін можна поділити на:

- Методи, що використовуються для аналізу лексичних змін - це методи, які використовуються для вивчення появи нових слів, змін у значенні слів, виникнення омонімів, синонімів, антонімів тощо.
- Методи, що використовуються для аналізу семантичних змін - це методи, які використовуються для вивчення зміни значення слів, виникнення нових семантичних зв'язків між словами тощо.

За ступенем деталізації методи аналізу лексичних та семантичних змін можна поділити на:

- **Методи загального аналізу** - це методи, які використовуються для вивчення лексичних та семантичних змін на макрорівні. Наприклад, методи загального аналізу використовуються для дослідження впливу глобалізації на лексичні запозичення.
- **Методи детального аналізу** - це методи, які використовуються для вивчення лексичних та семантичних змін на мікрорівні. Наприклад, методи детального аналізу використовуються для дослідження зміни значення слова "computer" в англійській мові.

Розглянемо більш детально деякі з цих методів.

Диахронічний метод використовується для вивчення лексичних та семантичних змін у мові в її історичному розвитку. Цей метод передбачає аналіз мови в різні періоди часу, щоб виявити зміни, які відбулися в її лексиці та семантиці. [48, 43]

Для проведення діахронічного аналізу використовуються різні джерела, такі як історичні документи, літературні твори, архівні матеріали тощо.

Синхронічний метод використовується для вивчення лексичних та семантичних змін у мові в певний момент часу. Цей метод передбачає аналіз мови в одному певному періоді, щоб описати її лексичну систему та семантичну структуру.

Для проведення синхронічного аналізу використовуються різні джерела, такі як сучасні газети, журнали, книги, а також мовні корпуси. [23, 52]

Компаративний метод використовується для вивчення лексичних та семантичних змін у мові шляхом порівняння двох або більше мов. Цей метод дозволяє виявити спільні та відмінні риси в лексиці та семантиці мов, що порівнюються.

Для проведення порівняльного аналізу використовуються різні джерела, такі як словники, граматики, а також мовні корпуси. [6, 77]

Колокаційний аналіз використовується для вивчення зв'язків між словами в словосполученні. Цей метод дозволяє виявити семантичну структуру словосполучень, а також когнітивні зв'язки між словами.

Для проведення колокаційного аналізу використовуються різні джерела, такі як словники, граматики, а також мовні корпуси.

Семантичний аналіз використовується для вивчення значення слів і словосполучень. Цей метод дозволяє виявити різні аспекти значення слова, такі як його денотація, коннотація, значення в контексті тощо.

Для проведення семантичного аналізу використовуються різні методи, такі як:

- Метод компонентного аналізу
- Метод дескриптивних семантичних теорій
- Метод когнітивної семантики

Використання різних методів дозволяє більш повно вивчити лексичні та семантичні зміни в мові.

1.4 Мовні контакти: поняття та види

Мовні контакти - це взаємодія двох або більше мов, яка призводить до зміни мовної системи однієї або обох мов. Мовні контакти можуть призводити до появи нових мов та діалектів. Це відбувається в тому випадку, коли дві мови, які знаходяться в контакті, не є взаєморозумними. У таких випадках люди, які говорять цими мовами, можуть створити нову мову, яка буде поєднувати в собі риси обох мов. [51, 11]

Прикладом такого процесу є виникнення мови *спанGLISH*, яка є сумішшю іспанської та англійської мов. Ця мова виникла в середовищі людей, які говорять іспанською мовою, але також мають контакт з англійською мовою.

Мовні контакти можуть відбуватися в різних формах, наприклад:

- Контакт між мовами, які є близькими за походженням. Такі контакти можуть призводити до асиміляції однієї мови іншою, а також до розвитку мовних гібридів. Наприклад, асиміляція латинської мови гальськими мовами призвела до виникнення французької мови. А

розвиток мови спанGLISH, яка є сумішшю іспанської та англійської мов, є прикладом мовного гібриду.

- Контакт між мовами, які є далекими за походженням. Такі контакти можуть призводити до запозичення слів і фраз з однієї мови іншою. Наприклад, запозичення слів "електрика" та "телевізор" з французької мови призвело до внесення цих слів до української мови.
- Контакт між мовами, які є рівноправними. Такі контакти можуть призводити до розвитку мовної кодифікації та стандартизації. Наприклад, розвиток стандартної української мови був результатом взаємодії української та російської мов.

Мовні контакти також можуть призводити до розвитку нових діалектів. Діалект - це різновид мови, яка використовується в певній місцевості. Діалекти можуть виникати в результаті контакту між різними діалектами однієї мови, а також в результаті контакту між мовами. [7, 5]

Прикладом такого процесу є розвиток української літературної мови. Ця мова виникла в результаті взаємодії різних діалектів української мови.

Глобалізація сприяє посиленню мовних контактів. Це пов'язано з такими факторами, як:

- Зростання міжнародної торгівлі та співробітництва.
- Розвиток глобальних технологій, які сприяють обміну інформацією та ідеями між людьми з різних країн.
- Міграція людей з однієї країни в іншу.

Мовні контакти відіграють важливу роль у мовній еволюції. Вони сприяють поширенню нових слів і фраз, розвитку нових значень у існуючих словах, а також змінам у мовних структурах. [63, 33]

Мовні контакти можуть сприяти розвитку спільної мовної бази, прикладом такого процесу є зростання поширення англійської мови в світі. Англійська мова є міжнародною мовою спілкування, яка використовується в багатьох країнах світу. Це сприяє покращенню комунікації між людьми з різних культур, які говорять англійською мовою.

Цей процес може мати як позитивні, так і негативні наслідки для мов світу.

Позитивні наслідки:

- Розвиток мовного різноманіття. Мовні контакти можуть призводити до появи нових мов та діалектів, що сприяє розвитку мовного різноманіття світу.
- Покращення комунікації між людьми з різних культур. Мовні контакти можуть сприяти розвитку спільної мовної бази, яка може використовуватися для спілкування між людьми з різних культур.
- Розвиток нових ідей та культур. Мовні контакти можуть сприяти поширенню нових ідей та культур, що може призвести до культурного розвитку.

Негативні наслідки:

- Втрати мовної самобутності. Мовні контакти можуть призводити до втрати мовної самобутності меншин і регіональних мов.
- Зростання одноманітності в мовній сфері. Мовні контакти можуть призводити до зростання одноманітності в мовній сфері, що може негативно позначитися на мовній різноманітності світу.

Прикладом процесу одноманітності є зростання впливу англійської мови в світі. Англійська мова є міжнародною мовою спілкування, яка використовується в багатьох країнах світу. Це може призвести до того, що інші мови будуть втрачати свою актуальність.

Важливо, щоб мовні контакти відбувалися в позитивному напрямі. Для цього необхідно, щоб люди були відкритими до нових ідей та культур, а також поважали мовну різноманітність. [62, 35]

Ось деякі конкретні заходи, які можна взяти для позитивного впливу мовних контактів:

- Підтримка освіти та обміну культурами між різними країнами. Це допоможе людям краще розуміти різні культури та мови.
- Розвиток мовної освіти, яка сприяє розумінню міжкультурних відмінностей. Це допоможе людям краще спілкуватися з людьми з інших культур.
- Заохочення використання мов меншин та мов регіонального значення. Це допоможе зберегти мовну різноманітність світу.

Ці заходи допоможуть забезпечити те, щоб мовні контакти сприяли розвитку мовного різноманіття та культурної толерантності в світі.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

У розділі 1 магістерської роботи розглянуті ключові аспекти глобалізації та лексичних змін в сучасній англійській мові. Визначено, що глобалізація впливає не лише на економіку та культуру, але й на мову, викликаючи різноманітні лексичні трансформації.

У першому підрозділі, присвяченому глобалізації, детально розглянуті визначення та сфери впливу цього явища на мову. Зазначено, що глобалізація викликає не лише зміни в самій мові, але й впливає на лінгвістичні та культурні аспекти суспільства.

Другий підрозділ, присвячений лексичним запозиченням, подає класифікацію різних типів запозичень та розглядає механізми їхнього виникнення. Особлива увага приділяється фонетичним, семантичним запозиченням та лексичним калькам.

В третьому підрозділі висвітлені теоретичні підходи до вивчення лексичних змін у мові. Сучасні лінгвістичні теорії, такі як теорія еволюції мови та соціокультурний підхід, надають широкий ракурс для розуміння змін в лексиці. Разом із тим, розглянуті методи аналізу, такі як корпусне дослідження та лексикометричні методи, допомагають розкрити конкретні тенденції лексичних трансформацій.

В четвертому підрозділі показано, як глобалізація сприяє посиленню мовних контактів. Це пов'язано з такими факторами, як зростання міжнародної торгівлі та співробітництва, розвиток глобальних технологій, а також міграція людей з однієї країни в іншу. Мовні контакти - це важливий фактор мовної еволюції. Вони можуть призводити до появи нових мов та діалектів, розвитку нових значень у існуючих словах, а також змінам у мовних структурах.

Загальна мета цього розділу полягає в створенні теоретичної бази для подальшого емпіричного дослідження лексичних змін в англійській мові в умовах глобалізації. Вивчення вказаних аспектів дозволяє глибше розуміти природу та механізми лексичних трансформацій, що відбуваються в сучасній мові.

РОЗДІЛ II. Лексичні аспекти глобалізації в англійській мові

2.1 Вплив глобалізації на лексичний склад англійської мови

Глобалізація – це не лише складний процес всесвітньої інтеграції в економічному, політичному, культурному та релігійному вимірах, але й великий каталізатор змін, які відзначаються в англійській мові сучасності. Англійська мова, будучи однією з найбільш динамічних інструментів для вираження думок, почуттів і ідей, безперервно вдосконалюється під впливом глобальних та міжкультурних взаємодій. За даними Оксфордського словника англійської мови, близько 70% словникового складу англійської мови є запозиченнями з інших мов. Це робить англійську мову однією з найбільш мультилінгвістичних мов у світі. [27, 44]

Незважаючи на те, що окремі галузі англійської мови можуть піддаватися швидким та раптовим змінам, загалом мова зберігає свою структуру та ідентичність протягом тривалого періоду часу. Однак виникає необхідність відповідати на виклики, які ставлять перед нею процеси глобалізації.

Відповідно до думки Майкла Свона, видатного викладача англійської мови, існуючі зміни в мові не повинні викликати особливої тривоги серед викладачів. Замість того, щоб турбуватися, вони повинні активно використовувати ці зміни як можливості для збагачення мовного досвіду своїх учнів та стимулювання їхнього інтелектуального розвитку. [38]

Найбільш помітні зміни в сучасній англійській мові стосуються граматики, лексики та фонетики. Фонетична та структурна редукція, взаємний вплив різних варіантів та діалектів, творчі інновації та продуктивне

словотворення, а також вплив різних стилів та інших мов є ключовими механізмами цих змін [4].

В сфері лексики англійської мови відбуваються значущі трансформації: з'являються нові терміни, існуючі слова отримують нові значення, а деякі витісняються [1]. З вивченням сучасних засобів масової інформації (газети, журнали, радіо/телепередачі, фільми) можна визначити джерела впливу на англійську мову:

- нові технології;
- сучасні методи спілкування;
- сленг молоді та підлітків;
- глобальні проблеми;
- світова культура;
- вплив інших мов.

За останні двадцять років з'явилися терміни, такі як "blog" та "phishing", які раніше були невідомі. Сучасні користувачі мережі інтернет постійно попереджають про небезпеку "phishing" – злочинних спроб використання чужих банківських даних. Це слово асоціюється із "fishing" – рибним ловом та потраплянням на гачок. [19]

Розділ на сайті британського агентства новин BBC "BBC News magazine" систематично аналізує сучасні тренди в англійській мові, публікує списки найуживаніших слів та "слова року", що стали особливо популярними. Серед них Google, dotcom, texting, twitter, emoticon.

Серед останніх та визначних слів, пов'язаних із глобальними проблемами, зокрема пандемією, виділяється слово "vax". До 2020 року в інтернеті воно мало практично нульову частоту вживання, зустрічаючись лише 1-2 рази серед десяти мільйонів лексем. Проте, у 2021 році це слово раптово стало активно використовуватися, збільшивши свою частоту у 72

рази. Зміни вразили і форму минулого неозначеного часу дієслова "vaccinate", яке часто скорочують як "vaxxed".

Цікаво, що "vax" вже придбало регіональні варіації та вживається в різних ідіомах та сленгових виразах. Наприклад, для опису вакцинації вже використовуються альтернативи, такі як "get the shot" та "get the jab", вказуючи на аналогію із пострілом чи ударом в щелепу. [35]

Ще однією прикладною новацією у сучасній лексиці є дієслово "to unfriend", яке означає видалення когось зі списку друзів на соціальних мережах, таких як Facebook. Це слово, хоч і мало антонім "to friend", існувало в англійській мові століттями, але не мало широкого вживання з 17 століття. За словами авторів Оксфордського словника, відновлення цього слова свідчить про постійні зміни в англійській мові. [2]

Щодо інших новацій, зокрема пов'язаних із сучасними засобами спілкування, важко не звернути увагу на фразу "24/7", що позначає безперервність протягом 24 годин на добу та 7 днів на тиждень. Це відображає напружений ритм сучасного життя протягом останнього десятиліття.

Дослідники також вказують на характерні риси сучасної лексики, пов'язані з розширенням ролі Інтернету та інших технологій. Поняття, такі як "bookmark", "surf", "spam", та "web", отримали нові смисли. Використання символу "@" та заміна "dot" на "full stop" також відзначають зміни в лексичній картині мови. Префікс "cyber" став важливим елементом словотворення, використовуючись у словах, які відображають нові реалії, таких як "cyber bullying", "cyber dhaba", "cyber loaf", "cyber Cyrano", та "cyber Monday".

Враховуючи ці та інші зміни, лінгвісти вказують на постійний розвиток англійської мови та її відображення сучасних реалій та технологічних тенденцій. [10]

Молодим людям часто складно вести офіційні (ділові) розмови без застосування сленгу. Проте, приклад однієї зі шкіл у Манчестері показав, що обмеження використання сленгу призвело до покращення результатів у письмових роботах, зокрема екзаменаційних. St. Francis Xavier School вирішила вивчити молодіжний сленг разом із учнями, які готуються до випускних іспитів рівня А (A-level). Це вивчення включало аналіз походження та функцій сленгу. Британський експерт Т. Сорн вважає, що вивчення сленгу допомагає людям "розуміти призначення мови та використовувати її належним чином" [2].

З'явлення мобільного телефону значно полегшило спілкування та спричинило виникнення коротких речень з використанням не лише літер, а й цифр. Наприклад, замість фрази "See you later", молодь почала використовувати "C u l8r", а смішності часто виражаються за допомогою "lol" замість повної форми "laugh out loud". Втім, такі скорочення тепер вважаються некоректними у творах, оголошеннях та офіційних документах. Тим не менш, деякі з них можуть залишитися у вживанні на тривалий час.

Аналіз слів, які набули популярності протягом останніх десяти років, вказує на те, що говорячих англійською цікавлять питання війни, клімату, екології, технологій та особистість президентів, які залишили сильне враження. Дослідження також вказують на те, що вплив на розширення лексики англійської мови мають військові дії та політичні події, зокрема війна в Україні. Виникли нові вирази, такі як "to be Ukrainized", що означає глобальне приниження за неправомірні дії [5]. Прикладом є і вираз німецького походження, який потрапив у англійську мову – "Putinversteh", що означає тих, хто розуміє та виправдовує Путіна. Цей термін став майже лайливим [6]. В англійську мову також увійшли військові терміни, такі як "RPGs" (гранатомети), "UAVs" (безпілотні літальні апарати), "DHS" (автоматична обробка даних), "WMD" (зброя масового знищення), а також

вирази, наприклад, "collateral damage" (гарматне м'ясо), "enhanced interrogation techniques" (допити з "пристрастю").

Під впливом глобалізації люди, які не є носіями мови, формують свій власний варіант англійської мови, який дослідники називають "Globish English". Ця мова має обмежений словник (близько 1500 слів) та використовує прості граматичні конструкції. Вона абсолютно позбавлена ідіоматичних висловлювань та використовує в основному спрощені синтаксичні конструкції. Зрозуміло, що з розширенням меж використання англійської та визнанням різних варіантів її вживання, акцент у навчанні переходить з лінгвістичного компонента на соціолінгвістичні та стратегічні аспекти. [37]

Глобалізація сприяє появі нових слів та виразів, пов'язаних із глобальними явищами, технологічними тенденціями та культурним обміном. Наприклад, у зв'язку з розвитком глобальної економіки з'явилися такі слова, як "globalization", "free trade", "multinational corporation". У зв'язку з розвитком технологій з'явилися такі слова, як "internet", "smartphone", "social media". У зв'язку з культурним обміном з'явилися такі слова, як "sushi", "feng shui", "taekwondo".[62, 44]

Ось деякі приклади нових слів та виразів, які з'явилися в англійській мові внаслідок глобалізації:

- globalization - глобалізація
- free trade - вільна торгівля
- multinational corporation - багатонаціональна корпорація
- internet - Інтернет
- smartphone - смартфон
- social media - соціальні мережі

- sushi - суші
- feng shui - феншуй
- taekwondo – тхеквондо

Ці нові слова та вирази відображають нові реалії та явища, з якими стикаються люди в сучасному світі. Вони свідчать про те, що англійська мова є динамічною мовою, яка постійно розвивається та збагачується новими словами та виразами.

Глобалізація також сприяє поширенню термінів та сленгу з інших мов у сучасній англійській мові. Це відбувається в результаті контакту англійської мови з іншими мовами, зокрема з мовами країн, які є важливими економічними та культурними партнерами для англомовних країн. [6]

Наприклад, у сучасній англійській мові широко використовуються терміни з таких мов, як китайська, японська, корейська, іспанська, французька та німецька. Наприклад, з китайської мови походять такі слова, як "Kung Fu", "Taekwondo", "Mandarin". З японської мови походять такі слова, як "karaoke", "anime", "manga". З корейської мови походять такі слова, як "kimchi", "k-pop", "k-drama". З іспанської мови походять такі слова, як "taco", "burrito", "siesta". З французької мови походять такі слова, як "croissant", "champagne", "rendezvous". З німецької мови походять такі слова, як "kindergarten", "sausage", "uber".

Крім того, у сучасній англійській мові широко використовуються елементи сленгу з інших мов. Наприклад, з іспанської мови походить сленговий вираз "chill", який означає "відпочивати, розслаблятися". З корейської мови походить сленговий вираз "орра", який означає "старший брат" або "коханий". З японської мови походить сленговий вираз "kawaii", який означає "милий".[10]

Використання термінів та сленгу з інших мов впливає на структуру та специфіку мовлення сучасної англійської мови. Це призводить до того, що англійська мова стає більш поліцентричною, тобто менш залежною від однієї країни або культури.

Наприклад, використання китайських термінів у сфері бізнесу сприяє тому, що англійська мова стає більш популярною мовою для спілкування в сфері міжнародної торгівлі. Використання іспанських термінів у сфері культури сприяє тому, що англійська мова стає більш популярною мовою для спілкування в сфері культури Латинської Америки. [27]

Таким чином, глобалізація є важливим фактором, який впливає на розвиток лексичного складу англійської мови. Вона сприяє розширенню та збагаченню лексичного запасу англійської мови, а також впливає на структуру та специфіку мовлення.

2.2 Тенденції лексичних запозичень у сучасній англійській мові

Відомо, що контакти англійської мови з іншими мовами відіграли ключову роль у формуванні сучасного лексичного арсеналу. Запозичення допомогли англійській мові набути внутрішніх ресурсів для задоволення потреб її носіїв, зменшивши необхідність в постійних нових запозиченнях. Проте, незважаючи на це, процес запозичення продовжується, обогачуючи словниковий запас мови новою лексикою. Це відбувається завдяки розвитку та змінам у всіх сферах життя, що робить англійську мову гнучким та адаптованим інструментом для вираження ідей. [28, 44]

Останнім часом англійська мова стала основним джерелом поповнення словникового запасу багатьох європейських мов. Глобальна взаємодія та

обмін культурними впливами у світі сприяють збільшенню джерел для запозичень у англійській мові.

Різні дослідники, такі як Ю. А. Зацний, А. Меткалф, І. Левенсон, В. А. Нарді, А. А. ДіСесса, досліджуючи словниковий склад англійської мови, докладно вивчають вплив інновацій у суспільно-політичній сфері, інтенсивність виникнення нових слів у великих містах США, вплив мас-медіа, стан навколишнього середовища та інші чинники на її словотвір. Це свідчить про загальний інтерес до теми і підтримує важливість вивчення зовнішніх запозичень як фактору інтенсивного розвитку англійської мови в різних сферах життя. [41]

Вчені вказують на значні зміни у джерелах запозичень англійської мови, особливо в другій половині ХХ століття. Французька мова, яка раніше займала провідне місце серед мов-донорів, втрачає свою домінантність, становлячи лише 15,3% від загальної кількості запозичень. Останнім часом спостерігається зростання запозичень із італійської мови, особливо у сфері їжі та кулінарії. Рух "за повільну їжу" (slow food), популярний у західних країнах, походить із Італії та привніс до англійської мови нові терміни, пов'язані з гастрономією. [3]

Італійські вина, що дедалі більше витісняють французькі, призводять до використання італійських висловів для їхнього опису, як от "molto buono" замість "tres bon". Запозичення з іспанської мови, переважно через американський варіант, також пов'язані зі стравами латиноамериканської кухні.

Вплив об'єднаної Німеччини збільшує кількість запозичень з німецької мови. Слово "Mittelstand", що позначає малий і середній бізнес в будь-якій країні, стає популярним в англійськомовному середовищі, а також породжує похідне слово "Mittelstander" для позначення підприємців у сфері дрібного та середнього бізнесу. [59]

Після відновлення єдності Німеччини англійська мова почала активно вживати розмовні вирази "Ossi" для позначення жителів східних земель і "Wessi" для тих, хто мешкає на заході. Ці терміни, як і "East German look" та "Westalgie," зберігають свою актуальність у новому столітті, відображаючи сучасні тренди та моду серед молоді.

Запозичення з німецької мови також відображають "Ostalgie" - ностальгію за колишньою Німецькою Демократичною Республікою. Це явище вразило англійську мову, утворивши терміни, як "Ostalgiecraze" та "Ostalgiebusiness." Нові поняття, такі як "new Lander," з'явилися для опису території колишньої Східної Німеччини. [32]

Численні німецькі вислови знаходять свій еквівалент в англійській мові через кальки, наприклад, "guestworker" для нелегальних іммігрантів, або "earworm" для нав'язливої мелодії. Префікс "cyber-" також був успішно запозичений і використовується для створення нових слів, таких як "cybercomputer" та "cyber-oligarch."

Ці явища свідчать про динамічний обмін між німецькою та англійською мовами, викликаний не лише культурними та історичними факторами, але й сучасними трендами та потребами.

Іспанська мова також вносить свій вклад у словниковий запас англійської. Наприклад, суфікс "-ista" запозичується із словами, які позначають прихильників партій або політичних діячів, таких як "Sandinista" чи "Peronista." Проте, відзначається, що аналогічні інновації в англійській мові негативно забарвлені, як у випадку терміна "fashionista." [25]

Зростання популярності бойових мистецтв призводить до поширення слів, пов'язаних із китайськими та японськими бойовими мистецтвами. Це демонструється, наприклад, в словосполученнях "gigong" та "tai chi." Запозичення з азійських мов також розширюються на кулінарію, наприклад, слово "sushi."

Наростаюча роль антитерористичних війн у початку XXI століття призводить до активного використання слів, як "Al Qaeda," яке стає одним із найуживаніших слів у засобах масової інформації, одночасно викликаючи найбільше непорозуміння серед користувачів мови. Це підкреслює динаміку та актуальність процесів лексичних запозичень у сучасній англійській мові.

У свідомості людей термін "Al Qaeda" сприймається як символ терористичної організації, об'єднаної фанатиками, готовими виконати накази свого лідера в будь-який момент. Дослідники зауважують, що, хоча Аль-Каїди фактично не існує в традиційному розумінні, загроза від релігійно-екстремістських груп виявляється страшнішою, ніж від самої Аль-Каїди [7]. Термін "Аль-Каїда" може фігурувати в англійській мові як у первинній формі "Al Qaida" або в скороченій формі "Qaeda." В останньому випадку, він може не лише виконувати атрибутивну функцію, але й вводити поняття члена Аль-Каїди. Таке узуальне вживання цього терміну в англійській мові призводить до його використання в аббревіатурній формі (AQ), навіть без розшифровки [7].

У сучасній англійській мові можна виділити кілька тенденцій у лексичних запозиченнях.

Однією з таких тенденцій є збільшення кількості запозичень з мов країн, які є важливими економічними та культурними партнерами для англословних країн. Наприклад, у зв'язку з ростом економіки Китаю та Японії в англійську мову потрапляє все більше слів з цих мов. Наприклад, "kawaii" (японське слово, що означає "милий") стало популярним в англословних країнах у зв'язку з поширенням японської поп-культури.

Іншою тенденцією є збільшення кількості запозичень з мов, які є мовами меншин у англословних країнах. Наприклад, у США в англійську мову потрапляє все більше слів з іспанської мови, яка є мовою більшості населення США. Наприклад, "taco" (іспанське слово, що означає "тако")

стало популярним в англомовних країнах у зв'язку з поширенням мексиканської кухні. [7, 44]

Також можна відзначити, що в сучасній англійській мові зростає кількість запозичень з мов, які є мовами нових технологій. Наприклад, у зв'язку з розвитком Інтернету в англійську мову потрапляє все більше слів з комп'ютерної та Інтернет-сфери. Наприклад, "hashtag" (англійське слово, що означає "хештег") стало популярним в англомовних країнах у зв'язку з поширенням соціальних мереж. [44, 7]

Ось деякі приклади популярних та актуальних запозичень у сучасній англійській мові:

- З китайської мови: "kawaii", "feng shui", "Kung Fu", "Taekwondo"
- З японської мови: "anime", "manga", "karaoke", "sashimi"
- З корейської мови: "k-pop", "k-drama", "kimchi"
- З іспанської мови: "taco", "burrito", "siesta", "churro"
- З французької мови: "croissant", "champagne", "rendezvous"
- З німецької мови: "kindergarten", "sausage", "uber"

Масові медіа відіграють важливу роль у поширенні нових слів та виразів у сучасній англійській мові. Телебачення, кіно, музика, Інтернет - усі ці засоби масової інформації сприяють тому, що нові слова та вирази стають відомими широкому загалу. [13]

Наприклад, у зв'язку з популярністю серіалу "Game of Thrones" у англійську мову увійшло слово "sansa" (ім'я однієї з героїнь серіалу). У зв'язку з популярністю співачки Бейонсе у англійську мову увійшло слово "booty" (сідниці).

Масові медіа також сприяють тому, що нові слова та вирази швидко поширюються по всьому світу. Наприклад, у зв'язку з поширенням Інтернету

слова "hashtag" та "meme" швидко стали популярними в англomовних країнах і країнах, де англійська мова є неофіційною мовою. [5]

Популярні запозичення також включають креативні вирази та сленг, які стають частиною мовного стилю молодіжних та субкультур. Ці вислови, такі як "YOLO" (You Only Live Once) або "FOMO" (Fear of Missing Out), швидко розповсюджуються через різноманітні медіаплатформи та входять в повсякденне спілкування.

Загалом, глобалізація та розвиток мас-медіа сприяють тому, що англійська мова стає більш динамічною та відкритою для нових впливів.

2.3. Вплив побутової сфери на запозичення

Однією з провідних динамічних сил, що сприяє розвитку лексичного резервуару англійської мови, є вплив іншомовних елементів, виявляючийся у процесі запозичення нових лексичних одиниць. Цей феномен виникає через екстралінгвальні взаємодії та відображає мовні контакти, які виникають під час спілкування між носіями мови. Важливо зауважити, що саме лексика виявляється найбільш піддатливою до іншомовних запозичень у мовленнєвій системі. [57]

Сучасна англійська мова активно збагачується лексичними елементами з французької, італійської, іспанської та арабської мов. Ці запозичення, головним чином, пов'язані з сферою повсякденного життя. Наприклад, у галузі їжі ми спостерігаємо такі слова, як "adobo" (гостра приправа, соус), "bollito misto" (м'ясна страва з овочами), "capellini" (локшина), "gemelli" (різновид локшини), "macchiato" (кава), "panino" (сандвіч), "scamorza" (італійський сир). У сфері одягу використовуються терміни "devore" (оксамит, тканина) та "hijab" (жіночий головний убір у мусульман). Предмети

побуту також внесли свій внесок, додаючи нові слова, як от "ballotin" (коробка з шоколадними цукерками) та "barrigue" (бочка вина). Музична сфера збагатилася виразами, наприклад, "bachata" (стиль романтичної музики) та "cavaquinho" (різновид гітари). Навіть у рослинному світі та тваринному царстві з'явилися нові назви, такі як "ajowan" (рослина, різновид петрушки) та "chamise" (вічнозелений кущ). [19]

Як відзначає Ю. А. Зацний, "сфера повсякденного життя стає одним із ключових джерел лексично-фразеологічних інновацій для сучасної англійської мови" [3, с. 164]. Процес включення нового слова до лексичного арсеналу проходить через три основні етапи:

- 1) етап інновації, коли слово вперше використовується в контексті мови-реципієнта;
- 2) етап віртуалізації, що передбачає поширення слова серед обмеженої групи мовців;
- 3) етап неологізму, коли слово вже вживається більшістю мовців-реципієнтів.

Запозичені елементи піддаються адаптації до фонетичної, граматичної, семантичної і графічної систем мови-реципієнта. Ступінь асиміляції лексичної одиниці може коливатися від повного неприйняття до повної граматичної інтеграції слова, і це залежить від численних екстралінгвальних та лінгвальних факторів.

Певні іноземні слова зберігають свої особливості, такі як звукові, орфографічні, граматичні та семантичні риси, які не є характерними для словникового фонду мови-реципієнта. Ці елементи можуть позначати поняття, притаманні іншому народу чи країні, та залишатися екзотичними у англійській мові: наприклад, "acharya" - "духовний вчитель" (Hindi), "al-Nakba" - "переселення палестинців з їхніх історичних земель у 1948 році" (Arab). [37, 43]

Запозичені слова зазвичай передаються графічними знаками, які існують у мові-реципієнта, і можуть змінювати свою графічну форму, наприклад, "hajaba" (Arab) > "hijab", "ajvayn" (Hindi) > "ajowan". Ступінь фонетичної асиміляції залежить від того, наскільки близьким є мова-постачальник нового лексичного елемента до мови-реципієнта. У випадку родствених мов іншомовне слово зберігається без змін. Однак, якщо запозичене слово містить звуки, які не характерні для мови-реципієнта, вони можуть бути замінені найбільш схожими звуками, які є характерними для цієї мови. Однією з форм фонетичної асиміляції є зміна місця наголосу в слові. Наприклад, в запозиченнях із французької мови слово може зазнати зсуву наголосу з останнього складу на перший: "chevon" > "chevon".[34]

Одним з ключових критеріїв оцінки адаптації запозичених слів у новому мовному середовищі є їхня активність у процесах словотворення. Лексичні одиниці поступово виробляються та впроваджуються в нову мовну систему, проходячи фонетичну асиміляцію, отримуючи самостійні семантичні значення та стаючи продуктивними елементами мовної конструкції. Лексико-семантичне словотворення становить відзеркалення процесів асиміляції запозичень. Деякі найменування ґрунтуються на метонімічному переносі, наприклад: dulce de leche (Argent) = sweetness of milk > dulce de leche – "десерт – карамель із цукру та молока". Іншим прикладом є метафоричний перенос з іспанської мови: reposado = rested > reposado – "різновид текілі, який витримується у дубових бочках протягом року"; concha = mussel shell > concha – "прикраса".

Проведений аналіз лінгвальних інновацій англійської мови, які мають іншомовний корінь, дозволяє висунути певні висновки. Процес запозичення лексичних одиниць іншомовного походження спонуканий внутрішньомовними факторами (необхідністю позначення нових концепцій та реалій) та зумовлений екстралінгвальними взаємодіями, що відбуваються. Запозичення інтегруються у словник англійської мови переважно для

позначення понять, пов'язаних із повсякденним життям. Вони проходять процеси графічної, фонетичної та морфологічної асиміляції. Запозичення породжують деривати шляхом використання метонімічних і метафоричних переносів. Важливим показником глибини асиміляції іншомовних слів у сфері англійської лексики є їхня експресивність. [64, 84]

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

Глобалізація є одним із найважливіших факторів, які впливають на розвиток англійської мови сучасності. Вона сприяє появі нових слів та виразів, пов'язаних із глобальними явищами, технологічними тенденціями та культурним обміном. Крім того, глобалізація сприяє поширенню термінів та сленгу з інших мов у сучасній англійській мові.

Основні зміни у лексичному складі англійської мови, пов'язані з глобалізацією, включають появу нових слів та виразів, пов'язаних із глобальними явищами, технологічними тенденціями та культурним обміном; поширення запозичень з інших мов, зокрема з мов країн, які є важливими економічними та культурними партнерами для англійської мови; зміна значення деяких слів у зв'язку з розвитком суспільства, появою нових технологій або просто з уживанням слова в новому контексті.

Ці зміни відображають нові реалії та явища, з якими стикаються люди в сучасному світі. Вони свідчать про те, що англійська мова є динамічною мовою, яка постійно розвивається та збагачується новими словами та виразами.

Глобалізація також сприяє тому, що англійська мова стає більш поліцентричною, тобто менш залежною від однієї країни або культури. Це

відбувається в результаті поширення термінів та сленгу з різних мов, а також в результаті того, що англійська мова використовується людьми з різних країн і культур.

Вплив глобалізації на англійську мову буде продовжувати зростати в майбутньому. Це призведе до подальшого розширення та збагачення лексичного запасу англійської мови, а також до посилення її поліцентричності.

Глобалізація та розвиток мас-медіа є основними факторами, які впливають на розвиток лексичних запозичень у сучасній англійській мові. Ці фактори сприяють тому, що в англійську мову потрапляє все більше слів та виразів з різних мов світу.

Основні тенденції у лексичних запозиченнях у сучасній англійській мові включають збільшення кількості запозичень з мов країн, які є важливими економічними та культурними партнерами для англосовітних країн; збільшення кількості запозичень з мов, які є мовами меншин у англосовітних країнах; зростання кількості запозичень з мов, які є мовами нових технологій.

Масові медіа відіграють важливу роль у поширенні нових слів та виразів у сучасній англійській мові. Вони сприяють тому, що нові слова та вирази стають відомими широкому загалу та швидко поширюються по всьому світу. Популярні запозичення також включають креативні вирази та сленг, які стають частиною мовного стилю молодіжних та субкультур. Ці вислови швидко розповсюджуються через різноманітні медіаплатформи та входять в повсякденне спілкування. Загалом, глобалізація та розвиток мас-медіа сприяють тому, що англійська мова стає більш динамічною та відкритою для нових впливів.

Проведений аналіз лінгвальних інновацій англійської мови, які мають іношомовний корінь, дозволяє зробити такі висновки:

- Запозичення є одним із основних механізмів розвитку лексики англійської мови.
- Процес запозичення спонукається внутрішньомовними факторами (необхідністю позначення нових концепцій та реалій) та зумовлений екстралінгвальними взаємодіями, що відбуваються.
- Запозичення інтегруються у словник англійської мови переважно для позначення понять, пов'язаних із повсякденним життям.
- Запозичення проходять процеси графічної, фонетичної та морфологічної асиміляції.
- Запозичення породжують деривати шляхом використання метонімічних і метафоричних переносів.
- Важливим показником глибини асиміляції іншомовних слів у сфері англійської лексики є їхня експресивність.

Особливо слід відзначити, що в сучасній англійській мові спостерігається тенденція до збільшення кількості запозичень з мов країн, які є важливими економічними та культурними партнерами для англомовних країн. Це пов'язано з посиленням глобалізації та міжнародних контактів.

Також важливо зазначити, що запозичення не є пасивним процесом. Запозичене слово не просто переноситься з однієї мови до іншої, а адаптується до нових умов мовного середовища. Цей процес може включати зміни в графіці, фонетиці, семантиці та граматиці запозиченого слова.

Важливим показником глибини асиміляції іншомовного слова у сфері англійської лексики є його експресивність. Запозичення, які використовуються для позначення нових понять або реалій, зазвичай не мають експресивного значення. Однак запозичення, які вживаються для посилення виразності, часто зберігають свою оригінальну експресивність.

Розділ 2 надав глибокий уявлення про динаміку змін у словниковому складі сучасної англійської мови. Запозичення, особливо популярні та актуальні, відображають не лише мовні тенденції, а й соціокультурні та технологічні зрушення. Роль мас-медіа виявляється ключовою у впровадженні нових слів у щоденний обіг та підтриманні актуальності лексичного складу мови. Ці аспекти важливі для подальшого розуміння мовного розвитку та адаптації англійської мови до сучасних реалій.

РОЗДІЛ III. Аналіз процесу глобалізації та впливу на мову

3.1 Аналіз лексичних змін в художній літературі

Для дослідження лексичних змін у англійській мові було обрано дві книги: "Гордість і упередження" Джейн Остін, яка була написана в 1813 році, і "Кафе на краю світу" Джона П. Стрелекі, яка була написана в 2003 році. Ці книги були обрані через те, що вони представляють різні періоди в історії англійської мови. Для аналізу лексичних змін у цих книгах були використані такі методи: порівняльний аналіз - порівняння лексики двох романів для виявлення нових слів, змін значення слів та запозичень; контекстуальний аналіз - аналіз контексту, у якому використовуються слова, для визначення їхнього значення. [34, 115]

У результаті дослідження було виявлено такі лексичні зміни в зразках мовлення у двох романах:

З'явилися нові слова та вирази, які стосуються сучасного світу. Наприклад, у книзі "Кафе на краю світу" зустрічаються такі слова та вирази, як "e-mail", "Internet", "smartphone", "social media". Ці слова та вирази не

існували в часи Джейн Остін, оскільки вони стосуються технологій, які були винайдені пізніше.

Деякі слова та вирази набули нового значення. Це пов'язано з розвитком суспільства та змінами в способі життя людей. У книзі "Кафе на краю світу" такі слова, як "cute", "cool" і "chill", набули нового значення, яке не було відоме в часи Джейн Остін. "Cute" (милий) - у книзі "Гордість і упередження" це слово використовувалося для позначення милої тварини або дитини. У книзі "Кафе на краю світу" це слово також використовується для позначення привабливої людини. "Cool" (крутий) - у книзі "Гордість і упередження" це слово використовувалося для позначення чогось, що є сучасним або популярним. У книзі "Кафе на краю світу" це слово також використовується для позначення чогось, що є модним або стильним. "Chill" (розслабитися) - у книзі "Гордість і упередження" це слово використовувалося для позначення того, що хтось відчуває себе спокійно. У книзі "Кафе на краю світу" це слово також використовується для позначення того, що хтось не поспішає або не переймається.

Книга "Гордість і упередження" Джейн Остін:

- "She was so far from being a bright girl, or a quick one, that she had the good sense not to attempt to be clever." (Генрієтта про Мері Беннет)

У цьому реченні слово "clever" (розумний) використовується в класичному значенні, тобто "здатний до розумної діяльності". Мері Беннет не є розумною дівчиною в класичному розумінні, але вона має достатньо розуму, щоб не намагатися бути такою.

- "I must say that I think it is very hard that poor Mr. Wickham should have a place, where he is so miserable." (Лізі Беннет про Вікхем)

У цьому реченні слово "hard" (важко) використовується в класичному значенні, тобто "важко переносити". Лізі Беннет вважає, що Вікхем нещасний у своєму новому місці роботи, і їй шкода його.

Книга "Кафе на краю світу" Джона П. Стрелекі:

- "I'm just chilling," she said. "I'm not in a rush." (Ельза говорить про те, що вона не поспішає)

У цьому реченні слово "chill" використовується в сучасному значенні, тобто "розслабитися, не поспішати". Ельза каже, що вона не поспішає і не має жодних нагальних справ.

- "She's the coolest chick I've ever met." (Ельза про Кірстен)

У цьому реченні слово "cool" використовується в сучасному значенні, тобто "стильний, модний". Ельза вважає, що Кірстен дуже стильна і модна дівчина.

- "That kid is so cute." (Кірстен про маленьку дівчинку)

У цьому реченні слово "cute" використовується в сучасному значенні, тобто "милий, привабливий". Кірстен вважає, що маленька дівчинка дуже миленька і приваблива.

Ці цитати показують, як значення слів "chill", "cool" і "cute" змінилося в англійській мові з часів Джейн Остін. У класичній літературі ці слова використовувалися в більш вузькому значенні, ніж у сучасній мові.

Зросла кількість запозичень з інших мов. Наприклад, у книзі "Кафе на краю світу" зустрічаються такі запозичення, як "yoga" (з санскриту), "taekwondo" (з корейської мови). Ця зміна пов'язана з посиленням взаємодії між мовами та культурами.

Аналіз лексичних змін у книгах "Гордість і упередження" та "Кафе на краю світу" показує, що англійська мова продовжує розвиватися. У цей процес вносять свій вклад нові слова та вирази, зміни значення слів та запозичення з інших мов.

Зростання кількості нових слів та виразів, які стосуються сучасного світу, пов'язано з розвитком технологій, зростанням глобалізації та змінами в культурі. Зміни значення слів пов'язані з розвитком суспільства та змінами в способі життя людей. Зростання використання запозичень з інших мов пов'язано з посиленням взаємодії між мовами та культурами.

Особливо слід відзначити, що в книзі "Кафе на краю світу" зустрічається багато жаргонних слів та виразів, які не зустрічаються в класичній літературі. Це пов'язано з тим, що книга написана в сучасному стилі та адресована сучасній аудиторії.

3.2 Аналіз лексичних змін в технічній, науковій сфері

Технічні та наукові зміни лексики в англійській мові є одними з найпомітніших. Це пов'язано з бурхливим розвитком науки і техніки, який відбувається в останні століття.

Згідно з дослідженням, проведеним у 2019 році, близько 25% нових слів англійської мови були створені в галузі науки та техніки. Цей відсоток постійно зростає, оскільки наука і технології продовжують розвиватися. [59]

Нові слова в галузі науки та техніки утворюються за різними принципами. Найпоширенішим є словотворення за допомогою префіксів і суфіксів. Наприклад, слово "cyberspace" утворене від префікса "cyber-", який означає "пов'язаний з комп'ютерами", і слова "space", яке означає "простір".

Іншим поширеним способом утворення нових слів у галузі науки та техніки є скорочення. Наприклад, слово "laser" є скороченням від "light amplification by stimulated emission of radiation". [56]

Також у галузі науки та техніки широко використовуються запозичення з інших мов. Наприклад, слово "algorithm" походить з арабської мови, а слово "robot" - з чеської мови.

Ось деякі приклади нових слів у галузі науки та техніки, які були утворені за різними принципами:

- Префікси і суфікси:
 - cyberspace
 - bioengineering
 - nanotechnology
- Скорочення:
 - laser
 - DNA
 - CPU
- Запозичення:
 - algorithm
 - robot
 - DNA

Ці нові слова відображають розвиток науки і техніки, а також зміни в способі життя людей. Вони допомагають нам краще розуміти навколишній світ і використовувати його можливості.

Для більш детального розбору лексичних змін були обрані дві статті, «Персональні комп'ютери та економіка: важливість 2010 року» Еріка Еверсона та «6 нових комп'ютерних технологій, які сформуєть наше майбутнє» Югена Пателя, обговорюють важливість комп'ютерів і вплив нових технологій на суспільство. Хоча обидві статті мають спільну тему,

вони демонструють чіткі лексичні відмінності, що відображає еволюцію технології та її вплив на наше життя. [29]

Стаття Еверсона, написана в 2010 році, присвячена значенню персональних комп'ютерів (ПК) у стимулюванні економічного зростання. У статті використано формулювання, яке підкреслює трансформаційну силу ПК, використовуючи такі терміни, як "cyclic undercurrent," "global view," and "massive computer upgrade." Ці терміни відображають точку зору автора на ПК як на каталізатор економічного розвитку та глобальної взаємопов'язаності.

Стаття Пателя, опублікована в 2023 році, заглиблюється в потенційний вплив нових комп'ютерних технологій, таких як штучний інтелект (AI), доповнена реальність (AR) і віртуальна реальність (VR). Мова статті є більш футуристичною та орієнтованою на технології, використовуючи такі терміни, як "AI-powered robots," "immersive experiences," and "digital transformation." Ці терміни підкреслюють увагу автора до інноваційного та трансформаційного потенціалу нових технологій.

Порівняння лексичного вибору двох статей показує еволюцію оповіді навколо комп'ютерів і технологій. Стаття Еверсона наголошує на економічному впливі ПК, а стаття Пателя зосереджується на суспільному впливі нових технологій. Ця зміна фокусу відображає зміну ролі комп'ютерів від простих інструментів для роботи до змінних сил, які формують наше життя.

Що стосується конкретних лексичних відмінностей, стаття Еверсона використовує більш загальні терміни, такі як "technology industry" і "global economy," тоді як стаття Пателя використовує більш конкретні терміни, такі як "AI algorithms" і "blockchain technology." Ця різниця відображає зростаючу спеціалізацію та складність технологічного ландшафту.

Крім того, стаття Еверсона використовує більш традиційну мову, як-от "business" і "earnings reports," тоді як стаття Пателя використовує більш сучасні терміни, як-от "disruptive innovation" та «"exponential growth."». Ця відмінність свідчить про перехід від традиційних бізнес-перспектив до більш динамічного та перспективного підходу до технологій.

Лексичні зміни, які спостерігаються в двох статтях, підкреслюють еволюцію комп'ютерів та їхній вплив на суспільство. Мова відіграє вирішальну роль у формуванні нашого розуміння та сприйняття цих трансформаційних сил, від економічного впливу ПК до суспільних наслідків нових технологій.

3.3. Аналіз лексичних змін в словниках

Лексична система сучасної англійської мови представляє собою динамічну структуру, неперервно трансформуючися та активно поповнюючися. Цей неперервний процес розвитку ґрунтується на різноманітних чинниках та умовах, що сприяють не лише розширенню лексичного арсеналу, а й модифікації фонетичних характеристик та граматичної структури мови. Причини та передумови цього явища розглядаються на прикладі англійського словника, який, як і раніше, стежить за стрімким ростом. Можна зазначити, що словниковий склад англійської мови не лише розширюється за допомогою внутрішніх лінгвістичних ресурсів, особливо шляхом словотворення, але також значний вклад роблять зовнішні елементи, зокрема, запозичення [4, 20].

Запозичення в англійській мові відіграють велику роль, охоплюючи не лише службові слова (наприклад, "they" - O. N.) та словотворчі морфеми (наприклад, з французької: "age", "-ance/-ence", "-ant/-ent", "-ity", "-ment", "-tion", "con-", "de-", і "pre-"; з латинської: "-ation/ion", "-ity", "-an", "-ese", "-ant; -al, -able, -an, -ary/ory, -ant; -afe, -ify/fy; римські: "anti-", "re-", "pro-", "-ism-", "-

age-", "-able-", "-ous", "-ion", "-non", "-sion", "-ation", "-fication", наприклад, "attention", "creation", "corruption", "devotion", "generation", "temptation", "translation").

Структура англійського словника стає свідком значного впливу інших мов, але глибокий аналіз розкриває, що англійська мова, незважаючи на широкий спектр запозичень, залишається самобутньою та оригінальною. Високий відсоток запозичень в англійській мові порівняно з іншими мовами (1, 85) підтверджує, що мова збагачується не лише за рахунок внутрішніх ресурсів, але і завдяки активним соціокультурним відносинам, зокрема, упродовж XI–XIX ст. Подальша еволюція англійської мови, обумовлена політичними та культурними контактами на Британських островах, торговельною експансією та колонізаторською діяльністю, призвела до наростання кількості нових слів та виразів. Це явище стало результатом тісної взаємодії різних мов, яка сформувала словник англійської мови, у якому відзначається понад 70% запозичень. [3]

Важливо відзначити, що інтенсивність припливу запозичень відрізнялася в різні періоди, що є результатом різноманітних соціокультурних взаємодій із різними мовами. Такі контакти можуть відбуватися як у двох напрямках, так і асиметрично, з перевагою мови-джерела, яка вносить різноманіття та багатство в мову-реципієнта. В такому випадку мова-джерело має перевагу в сенсі багатства мови, що дозволяє їй збагачувати іншу мову. Наприклад, внаслідок торгівлі з римлянами германські племена на початку нашої ери запозичили величезну кількість слів з латині: *cerasum* – cherry; *prunus* – plum; *pisum* – pea; *vinum* – wine; *mynet* – coin.

Очевидно, що під час використання цих слів вони пройшли зміни, які є характерними для англійської мови. Наприклад, латинське слово "mynet", піддаючись адаптації, перетворилося на термін "moneta".

"Moneta" (2): Cowries of the *Monetaria moneta* species also served as currency in ancient China as well as in other parts of Asia and some areas of Africa.

"Coin" (1204): But there is also the flip side of the coin. Слово "coin", яке в латинській мові мало походження від "cuneus" і мало значення "клин" або "вбивати клин", було призначене для карбованої речі чи монети. Оскільки штамп для карбування металу мав форму клину, значення слова змінилося на "карбована річ" або "монета". У процесі адаптації воно також отримало значення "карбувати" або "творити".

Зазвичай нові лексичні одиниці вводяться у мовлення під час актів спілкування. Якщо особа є двомовною, то нові слова часто вимовляються з деяким відтінком звучання мови-джерела, що полегшує їх асоціацію із вихідною мовою [2, 157]. Наприклад, термін "garage" був запозичений в англійську мову з французької зі збереженням близькості до французького звучання. Ймовірно, перші мовці, які використовували це слово, були знайомі хоча б із французькою мовою та чули, як його вимовляють французи. Проте з часом воно адаптувалося до англійської мови. Ті, хто вперше вживав ці нові слова, могли застосовувати їх у спілкуванні саме з носіями мови-джерела. Для інших ці нові слова залишалися невідомими і отримували назву "іноземні слова".

Проте із плином часу нові лексичні одиниці стають ширше відомими та отримують більше поширення. Вони стають не просто новинками, а вже визнаними запозиченнями. У випадку, коли нові слова не набувають широкого розповсюдження та втрачають свою актуальність, їх не класифікують як запозичення. Наприклад, до XVII століття в Англії існували два терміни для позначення осені - "autumn" і "fall". Перший вживався безпосередньо, а другий, головним чином, у фразі "fall of the leaf". Після першої хвилі еміграції англійці, що оселилися на східному узбережжі Америки, почали використовувати термін "fall" для позначення осені, тоді як

в Англії слово "autumn" продовжило своє існування (It was now early autumn and it would be winter soon). [32]

Більшість словникових одиниць, які англійська мова позичає з інших мов і які залишаються в її складі, починають приймати зміни під час асиміляції і, з часом, повністю адаптовуються. Цей процес вкрай повільний, іноді його тривалість вимірюється століттями, перш ніж запозичені слова звучать абсолютно англійським чином. Що стосується глибини асиміляції, то чим вона є більшою, тим слово стає більш доступним і звичним, підвищуючи ймовірність його повноцінного включення до так званого "нейтрального шару слів" [7; 9]. Іноколи процес асиміляції настільки глибокий, що носії англійської мови можуть ігнорувати іншомовне походження таких слів, не розглядаючи їх як запозичення, доки не здійснять етимологічний аналіз. Це можна проілюструвати на прикладах запозичень зі скандинавської та ранньолатинської мов, таких як get "діставати, одержувати", skill "майстерність, вправність", sky "небо, небеса", skirt "спідниця", skin "шкіра", they "вони".

Отже, з врахуванням аналізу наукової літератури, словників англійської мови та матеріалів BNC можна констатувати, що більшість слів, що були запозичені, мають своє коріння у латинській мові, а половина з них пройшла через французьку мову. Значна частина слів запозичена безпосередньо чи опосередковано з грецької мови. Є також відзначена істотна кількість слів із скандинавського походження, в той час як невелика кількість словникових одиниць прийшла з португальської, італійської, іспанської та голландської мов [10].

Запозичені слова часто служать вторинними найменуваннями вже відомих предметів та явищ. Це стає актуальним, коли іншомовне слово використовується для іншої характеристики предмета, будь то міжнародний термін чи випадок примусового введення іноземних слів під час військової

окупації. Запозичені слова можуть впливати на фонетичну, граматичну та семантичну структуру приймаючої мови. [55]

Хоча запозичення збагачують лексикон англійської мови, ядро словника залишається англійським, включаючи займенники, прийменники, сполучники, допоміжні дієслова, а також численні звичайні іменники, дієслова та прикметники, які не були витіснені запозиченнями.

На основі аналізу запозичених слів видно, що багато з них, впливаючи на нову мовну систему, пройшли суттєві зміни у фонетиці, граматиці та навіть семантиці, адаптуючись до законів нової мови.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

В розділі 3 магістерської роботи були розглянуті лексичні аспекти глобалізації в англійській мові, зокрема, вплив глобальних процесів на лексичний склад, використання термінів та сленгу з інших мов, а також тенденції лексичних запозичень.

Проведений аналіз свідчить про те, що глобалізація суттєво впливає на лексичний арсенал англійської мови. Зміни в лексичному складі є не лише кількісними, але й якісними, що вказує на глибокі трансформації у мовленні та сприйнятті понять.

Використання термінів та сленгу з інших мов, як інструмент комунікації, свідчить про розширення культурного спектру та міжкультурне взаємодії. Це також вказує на посилення впливу окремих культур на формування англійської мови, що відбивається в її лексичному розмаїтті.

Тенденції лексичних запозичень свідчать про постійні зміни у мовному середовищі під впливом глобальних комунікаційних потоків. Аналіз популярних та актуальних запозичень дозволяє визначити ключові теми та тренди в сучасній мові.

У висновках до розділу 3 важливо підкреслити, що лексичний аспект глобалізації утілюється не лише в словниковому складі мови, але й у створенні нових значень та способів вираження. Дослідження цього аспекту дозволяє глибше розуміти, як мова адаптується до змін у світі та як ці зміни впливають на сам процес мовлення.

Аналіз лексичних змін у книгах "Гордість і упередження" та "Кафе на краю світу" показує, що англійська мова продовжує розвиватися. У цей процес вносять свій вклад нові слова та вирази, зміни значення слів та запозичення з інших мов.

Лексичні зміни, які спостерігаються в двох статтях, підкреслюють еволюцію комп'ютерів та їхній вплив на суспільство. Мова відіграє вирішальну роль у формуванні нашого розуміння та сприйняття цих трансформаційних сил, від економічного впливу ПК до суспільних наслідків нових технологій.

Зростання кількості нових слів та виразів, які стосуються сучасного світу, пов'язано з розвитком технологій, зростанням глобалізації та змінами в культурі. Зміни значення слів пов'язані з розвитком суспільства та змінами в способі життя людей. Зростання використання запозичень з інших мов пов'язано з посиленням взаємодії між мовами та культурами.

Особливо слід відзначити, що в книзі "Кафе на краю світу" зустрічається багато жаргонних слів та виразів, які не зустрічаються в класичній літературі. Це пов'язано з тим, що книга написана в сучасному стилі та адресована сучасній аудиторії.

Отже, з врахуванням аналізу наукової літератури, словників англійської мови та матеріалів BNC можна констатувати, що більшість слів, що були запозичені, мають своє коріння у латинській мові, а половина з них пройшла через французьку мову. Значна частина слів запозичена безпосередньо чи опосередковано з грецької мови. Є також відзначена істотна кількість слів із скандинавського походження, в той час як невелика кількість словникових одиниць прийшла з португальської, італійської, іспанської та голландської мов.

Запозичені слова часто служать вторинними найменуваннями вже відомих предметів та явищ. Це стає актуальним, коли іншомовне слово використовується для іншої характеристики предмета, будь то міжнародний термін чи випадок примусового введення іноземних слів під час військової окупації. Запозичені слова можуть впливати на фонетичну, граматичну та семантичну структуру приймаючої мови.

Хоча запозичення збагачують лексикон англійської мови, ядро словника залишається англійським, включаючи займенники, прийменники, сполучники, допоміжні дієслова, а також численні звичайні іменники, дієслова та прикметники, які не були витіснені запозиченнями.

На основі аналізу запозичених слів видно, що багато з них, впливаючи на нову мовну систему, пройшли суттєві зміни у фонетиці, граматиці та навіть семантиці, адаптуючись до законів нової мови.

ВИСНОВКИ

У ході вивчення глобалізації та її впливу на лексико-семантичний аспект англійської мови, було ретельно розглянуто різні аспекти цього складного явища. Огляд глобалізації дозволив з'ясувати її визначення, ключові процеси та вплив на мовні трансформації. Виявлено, що глобалізація має широкий спектр виявів у сучасному світі, охоплюючи сфери економіки, культури, технологій та комунікацій.

Лексичні запозичення виявилися однією з ключових відображених глобалізацією лінгвістичних змін. Класифікація та детальний аналіз різновидів лексичних запозичень показали, як різноманітні аспекти глобалізації проявляються в словесному складі англійської мови. Вплив глобалізації у сферах мас-медіа, бізнесу та технологій став об'єктом уваги, що дозволило глибше розуміти, як мова стає важливим інструментом комунікації та взаємодії у глобальному контексті.

Теоретичні підходи до вивчення лексичних змін у сучасній мові, також включаючи сучасні лінгвістичні теорії та методи аналізу, допомогли поглибити розуміння процесів лексичної еволюції та їхніх механізмів.

Розділ, присвячений мовним контактам, дозволив розглянути важливий аспект лінгвістичних змін, що виникають у взаємодії різних мовних спільнот. Підкреслено важливість вивчення цього аспекту для повнішого розуміння процесів глобалізації та їхнього впливу на англійську мову.

У другому розділі, що аналізував лексичні аспекти глобалізації в англійській мові, виявлено, що вплив глобалізації визначається широким спектром змін у лексичному складі. Зазначено збагачення лексики новими термінами та виразами, пов'язаними з глобальними явищами, технологічними тенденціями та культурним обміном. Також досліджено використання

термінів та сленгу, запозичених з інших мов, та їхній вплив на структуру та специфіку мовлення.

У висновках можна зазначити, що глобалізація суттєво впливає на англійську мову, зумовлюючи різноманітні лінгвістичні трансформації. Зміни у лексичному складі та структурі мови стають важливими свідченнями впливу глобальних процесів на культурний та мовний ландшафт. Подальше дослідження цього явища може включати аналіз нових лексичних одиниць, їхню еволюцію та використання у сучасному мовленні.

Крім того, важливо враховувати не лише кількісні, але й якісні аспекти лексичних трансформацій. Сприйняття нових слів та виразів у контексті може вказувати на глибинні зміни у способі сприйняття світу та міжкультурній комунікації. Вивчення цих аспектів може допомогти краще зрозуміти, як глобалізація впливає на мислення та взаєморозуміння людей.

Наприкінці слід зазначити, що вивчення впливу глобалізації на англійську мову відкриває широкі перспективи для подальших наукових досліджень. Заглиблене дослідження конкретних лексичних та семантичних трансформацій, а також їхніх впливових факторів, може допомогти не лише зрозуміти сучасний стан мови, але й передбачити майбутні напрями її розвитку в умовах зростаючої глобалізації.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гарбовський Н.К. Теорія перекладу/ М.К. Гарбовський. – М., 2004. – 544 с.
2. Граддол, Девід (1998). Майбутнє англійської мови. Лондон: Британська Рада.
3. Дженкінс, Дженніфер (2003). Світова англійська. Лондон: Рутледж.
4. Джейн О. (2018). Гордість і упередженість. Київ: Знання
5. Джон П. Стрелекі, (2019). Кафе на краю світу. Київ: Vivat
6. Кабакчі В. В. Англійська мова міжнародного спілкування / В. В. Кабакчі – Спб: Освіта , 1993. – 200 с.
7. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад 2-е вид., виправл / А.Я. Коваленко. – Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2004. – 284с.
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник / Михайло Петрович Кочерган . – К. : Видавничий центр «Академія», 2003. – 464с.
9. Кристал Д. (2001). Мова та Інтернет. Кембридж: видавництво Кембриджського університету.
10. Мазурик Д. В. Сучасні тенденції в оновленні лексики української літературної мови / Д. В. Мазурик // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2000. – № 9 – С. 177–182
11. Масловський Є. К. Про бездумні запозичення в науково-технічному перекладі / Є. К. Масловський. – М., – 2006 – с.28.
12. Мак Кей, Санду (2002). Викладання англійської мови як міжнародної. Оксфорд: Oxford University Press.
13. Мостовий М. Лексикологія англійської мови: Підруч. Для ін-тів і фак.інозем. мов. Харків: Основа, 1993.256 с.
14. Мороховський О. М. Деякі питання теорії запозичень / О. М. Мороховський // Мовознавство. - 1984. – № 1. – С. 19-25.
15. Тиховець Н. М. Запозичення серед англійських неологізмів (70-ті роки)/ Н. М. Тиховець. – 1988. – С. 57-63.

16. Alba R. *Remaking the American Mainstream: Assimilation and Contemporary Immigration* / R. Alba, V. Lee. – Cambridge : Harvard University Press, 2003. – 359 p.
17. Bacevich A. *American Empire. The Realities and Consequences of U. S. Diplomacy* / A. Bacevich. – Cambridge : Massachusetts ; Harvard University Press, 2002. – 302 p.
18. Beatty J. *Colossus: How the Corporation Changed America* / J. Beatty. – New York : Broadway Books, 2001. – 312 p.
19. Bok D. *Universities in the Marketplace. The Commercialization of Higher Education* / D. Bok. – Princeton : Princeton University Press, 2003. – 233 p.
20. Bovard J. *Terrorism and Tyranny. Trampling Freedom, Justice, and Peace to Rid the World of Evil* / J. Bovard. – New York : Polgrave Macmillan, 2003. – 440 p.
21. Burke J. *Al Qaeda. Casting a Shadow of Terror* / J. Burke. – London : New York ; I. B. Taurus, 2003. – 292 p.
22. Crystal D. *English as a Global Language* / D. Crystal – Cambridge: CUP, 2003. – 228 p.
23. Haugen E. The analysis of linguistic borrowing. *Language*. 1950; 26(2):210–51.
24. Higa M. Sociolinguistic aspects of word-borrowing. *Sociolinguistic Studies in Language Contact*. The Hague: Mouton; 1979. p. 277–94.
25. Hoffer BL. Language borrowing and language diffusion: An overview. *Intercultural Communication Studies*. 2002; 9(2):1–36.
26. Kachru B. *World Englishes : approaches, issues and resources* / B. Kachru // *Language Teaching*. – 1992. – N. 25. – Cambridge : CUP. – P. 1–14.
27. Linnik TG. Problems of language borrowing. *Language situations and interaction of languages*. Kiev: Scientific Thought; 1989. p., 76–132.

28. Makovskiy MM. Language mechanism of lexical-semantic borrowing. Foreign Languages at School. 1970; 3:11–9.
29. Poplack Sh. The social correlated and linguistic processes of lexical borrowing and assimilation. Linguistics. 1988; 26(1):47–104.
30. Scotton CM. Neighbors and Lexical Borrowing. Language. 1973; 49(4):871–89.
31. Sekirin VP. Borrowings in English. Kiev: Kiev University Publishing House; 1964.
32. Strevens P. English as an International Language. English as an International Language. London: The British Council; 1978. p. 27–47.
33. Zhluktenko YuA. Internationalism in language contact processes. International elements in the lexicon and terminology. Kharkov: High School; 1980. p. 47–61.
34. Volodarskaya EF. Borrowing as a universal linguistic phenomenon. Philology Questions. 2001a; 1:11–27.
35. Wexler P. Towards a structural definition of “internationalisms”. Linguistics. 1969; 35:77–92.
36. Yule G. The study of language: An introduction. Louisiana State University: Cambridge University Press; 1988.
37. Влахов С. І. Неперекладне в перекладі / С. І. Влахов, С. П. Флорін. – М.: Р. Валент, 2006. – 448 с
38. Buchanan A. C. 1000 Voices That Shared Our Souls. Wisdom to Guide Our Future / A. C. Buchanan, B. Klingsporn. – Bloomington : Front Porch Books, 1999. – 159 p.
39. Crystal D. English Worldwide / D. Crystal R. Hogg and D. Denison (eds) // A History of the English Language. – Cambridge : CUP, 2006. – P. 420–439.

40. Осипова Т. О. Латинські запозичення в англійській мові [Текст] / Т. О. Осипова // Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі : збірник наукових праць / Ред.кол.: Л.В. Біденко, О.М. Волкова, С.І. Дегтярьов; Упоряд. Л.Д. Біденко. - Суми : СумДУ, 2015. - Вип.2. - С. 142-149.
- 41.Вакулик І. І. Запозичення з класичних мов у науковій термінології сучасних європейських мов: автореферат. канд. філол. наук 10.02.15 - загальне мовознавство. - К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004. - 20 с
- 42.Камінська С.В. Шляхи появи запозичень в сучасній англійській мові. Їх асиміляція та вживання / С.В.Камінська, А.В.Момот // Наукові записки 73 Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». – Вип. 9(77). – Острог: Вид-во НаУОА, 2020. – С. 220–223.
- 43.Гейко Т. Шляхи збагачення мов у глобалізованому світі: (на прикладі запозичень у французькій мові) [Текст] / Т. Гейко // Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка. - К., 2013. - Вип. 45: Іноземна філологія. - С. 45-47
- 44.Кириченко, О.А. Характер нових запозичень в англійській мові (на матеріалі Оксфордського словника) / О.А.Кириченко, І.А.Сисоєва // Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Серія "Філологічні науки" Мовознавство. – 2017. – Том 2, № 8. – С. 92-95. 25.
- 45.Хоменко О. Роль англійської мови в умовах глобалізації. / О. Хоменко // Вища школа. Гуманізація навчального процесу: збірник наукових праць. – 2013. – Вип. LXI. – С. 203–217.
- 46.Барнич І.І. Англійські запозичення в комп'ютерній термінології німецької та української мов / І.І.Барнич // Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». – № 7. – 2020 – С. 13-18.

47. Papapavlou AN. Language and lexical borrowings in the Greek Cypriot dialect: Sociolinguistic and cultural implications. Athens: N.C. Grivas Publications; 1994
48. Seidlhofer B. Closing a conceptual gap: the case for a description of English as a lingua franca / B. Seidlhofer // International Journal of Applied Linguistics. – 2001. – Vol. 11. – P. 133–158.
49. Seidlhofer B. English as a Lingua franca / B. Seidlhofer // ELT Journal. – 2005. – Vol. 59/4. – P. 339–341.
50. Клименко І.М. Розвиток системи англійського словоскладення у різні історичні періоди / І.М.Клименко // Актуальні проблеми філології і методики викладання мов: Зб. Матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 26-27 квітня 2018 р. – С. 75-82.
51. Chatsky J. Guarding Your Identity / J. Chatsky // Time. – 2003. – Sept. 15. – P. 90.
52. Dakhokova MG. On the problem of foreign-language borrowings: Review of the scientific literature. Actual Questions of English philology. Pyatigorsk; 1997. p. 44–54.
53. Kachru B. Models for Non-native Englishes / B. B. Kachru // The Other Tongue : English across Cultures / Ed. by B. B. Kachru. – Urbana & Chicago : University of Illinois Press, 1992. – P. 48–74.
54. Jenkins J. World Englishes / J. Jenkins. – London : Routledge, 2003. – 233 p
55. Семотюк О. П. Сучасний словник іншомовних слів. – 3-тє вид., доп. – Х. : Веста; Видавництво «Ранок», 2010. – 688 с
56. Хорнбі А.С. Навчальний словник сучасної англійської. М.: Просвітництво, 1984. 769 с.
57. Bogachenko NG. History of East Asian borrowings in English (in the Greater Oxford Dictionary material). [Extended Abstract of PhD in Philology Dissertation]. Vladivostok: Far Eastern Federal University; 2003.

58. Simpson J., Weiner E. Oxford English Dictionary, Oxford. — 2015, volume twenty, ISBN 0-19-861186-2
59. Zatsny YuA. Enrichment of the vocabulary of the English language in the 80s. Kiev: Teaching Materials; 1990.
60. Graddol D. English Next: Why Global English May Mean the End of «English as a Foreign Language». / [Электронний ресурс]. — Режим доступу : www.britishcouncil.org/learning-researchenglish-next.pdf
61. Mauranen A. Academic English as lingua franca – a corpus approach / A. Mauranen // TESOL Quarterly 37. – 2003. – P. 513–527.
62. Swan, M. What is happening in English? // English Teaching Professional. — 2005. № 40.—P. 69—74
63. Tkachenko VA. Theoretical and practical aspects of the calquing. Language situations and interaction of languages. Kiev: Scientific Thought; 1989. p. 178–92.
64. Wolfram W. Integrating Language Variation into TESOL : Challenges from English Globalization / W. Wolfram // Englishes in Multilingual Contexts, Multilingual Education ; [A. Mahboob, L. Barratt (eds.)]. – 2014. – P. 14–24.
65. The Global Information Technology Report 2014 – [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Дата доступу: 26.11.2023 р. Режим доступу: <https://www.weforum.org/>.

SUMMARY

The topic of this diploma paper: «**GLOBALIZATION AND LEXICAL BORROWINGS IN MODERN ENGLISH**». Its relevance is determined by the need to understand the lexical aspects of globalization in the English language, as this allows us to delve deeper into the nature of changes in the lexical composition caused by global processes.

The object of the research is lexical borrowings that have become part of the English language due to the influence of globalization. **The subject** - is changes in the lexical composition of the English language under the influence of globalization.

The purpose of the study is to analyze lexical borrowings in modern English and determine their connection with globalization processes. To achieve the goal it was necessary to solve the following **tasks**:

- 1) Analysis of theoretical sources to refine the concepts of "globalization" and "lexical borrowings."
- 2) Classification of types of lexical borrowings and their features in modern English.
- 3) Study of specific examples of lexical borrowings from various fields, such as technology, culture, science, etc.
- 4) Analysis of changes in the usage and semantics of words that have become part of the English lexicon through globalization.

To solve these tasks, appropriate research **methods** were applied: theoretical and bibliographic analysis (analysis of literary sources) to refine concepts and theoretical foundations, classification to systematize and categorize lexical borrowings, empirical analysis to study specific cases of lexical borrowings and their context.

The material, including media texts, scientific papers, and other sources reflecting the use of new words and expressions in modern English, served as material for analysis.

The scientific novelty of the work is determined by a comprehensive approach to the object of research, involving both theoretical and practical material.

The practical significance lies in the fact that the research results can be used to improve methods of teaching English and develop language resources that take into account current lexical trends, beneficial for translators and language editors.

The work contains:

- an introduction, which contains the topic of research, substantiates its relevance, the purpose, and tasks, and the technique of diploma research;

- Chapter 1, contains theoretical information about the role and place of borrowings during the globalization period for modern English, concepts and processes of globalization, the theory of lexical borrowings, theoretical approaches to studying lexical changes in modern language, and the concept of language contacts.

- Chapter 2, discussing the impact of globalization on the lexical composition of the English language, trends in borrowings, and the influence on everyday life.

- Chapter 3, dedicated to the analysis of lexical changes in different spheres and periods of time in the English language.

- Conclusion, summarizing the results of the work in the three aforementioned chapters.

- Bibliography (65 sources).

During the study of the impact of globalization on the lexical-semantic aspect of the English language, various aspects of this complex phenomenon were carefully examined. The analysis of globalization revealed the main definitions,

key processes, and its influence on linguistic transformations, covering economics, culture, technology, and communication.

Lexical borrowings emerged as one of the key linguistic changes reflected by globalization. The classification and analysis of types of lexical borrowings emphasized how diverse aspects of globalization manifest in the vocabulary of the English language. The impact of globalization in the fields of media, business, and technology became a specific focus, revealing how language becomes a vital tool for communication and interaction in a global context.

Theoretical approaches to studying lexical changes in modern language, including contemporary linguistic theories and methods of analysis, contributed to a deeper understanding of the processes of lexical evolution and their mechanisms.

The section dedicated to language contacts allowed the examination of an important aspect of linguistic changes arising from the interaction of different language communities. Emphasizing the importance of studying this aspect contributed to a fuller understanding of the processes of globalization and their impact on the English language.

In the second chapter, analyzing the lexical aspects of globalization in the English language, it was found that the impact of globalization is determined by a wide range of changes in the lexical composition. The enrichment of vocabulary with new terms and expressions related to global phenomena, technological trends, and cultural exchange was noted. The use of terms and slang borrowed from other languages and their influence on the structure and specificity of speech was also investigated.

In conclusion, it can be noted that globalization significantly influences the English language, leading to various linguistic transformations. Changes in the lexical composition and structure of the language serve as important evidence of the influence of global processes on the cultural and linguistic landscape. Further

research on this phenomenon may include the analysis of new lexical units, their evolution, and usage in contemporary speech.

Moreover, it is crucial to consider not only quantitative but also qualitative aspects of lexical transformations. The perception of new words and expressions in context can indicate profound changes in the way people perceive the world and engage in intercultural communication. Studying these aspects can contribute to a better understanding of how globalization affects thinking and mutual understanding among people.

In conclusion, studying the impact of globalization on the English language opens broad perspectives for further research. In-depth investigation of specific lexical and semantic transformations, as well as their influential factors, can help not only understand the current state of the language but also anticipate future directions of its development in the context of growing globalization.

Additionally, future research could explore new lexical units and their cultural connotations, examine interactions among language communities in a global context, and investigate the influence of lexical innovations on language practices.

It is also essential to consider the prospects of applying the obtained results in the educational process and English language teaching, particularly in the aspect of forming lexical competence and language culture in students.